

HE 36/2024 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen tehtyjen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission alaisen liikenneturvallisuuksiryhmän 86. istunnossa hyväksytyt muutokset tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen. Lisäksi esitetään, että eduskunta hyväksyisi muutoksiin liittyvän lainsäädännön alaan kuuluvan varauman.

Muutosehdotusten tarkoituksena on yhdenmukaistaa ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita koskevien vuoden 1968 tieliikennettä koskevan yleissopimuksen ja vuoden 1958 yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymistä koskevan sopimuksen määräykset. Erot ja puutteet ovat pääosin johtuneet teknologian kehityksestä vuosien aikana. Suurin osa ehdotetuista muutoksista koskee ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita sekä niiden käyttöä liikenteessä. Suomi tekisi varauman erityisiä varoitusvalaisimia koskevaan yleissopimuksen määräykseen.

Sopimusmuutosten osalta noudatetaan niin sanottua hiljaista hyväksymismenettelyä. YK:n pääsihteeri jakaa muutosehdotukset sopimuksen osapuolille, ja sopimuksen osapuolet voivat ilmoittaa pääsihteerille 12 kuukauden kuluessa siitä, hyväksyvätkö vai hylkäävätkö ne sopimusmuutokset, tai haluavatko ne konferenssin kutsuttavaksi koolle muutoksia käsittelemään. Jos vähemmän kuin yksi kolmasosa osapuolista hylkää muutokset tai pyytää konferenssin koolle kutsumista, tulevat sopimusmuutokset voimaan niiden osapuolten osalta, jotka ovat hyväksyneet muutokset. Sopimusmuutokset tulevat kansainvälisesti voimaan, kun kuusi kuukautta on kulunut muutosehdotusten jakamisesta laskettavan 12 kuukauden ajanjakson päättymisestä. YK:n pääsihteeri on jakanut muutosehdotukset sopimuspuolille 9.8.2023.

Jos vähemmän kuin yksi kolmasosa osapuolista hylkää muutokset tai pyytää konferenssin koolle kutsumista, tulevat muutokset voimaan 9.2.2025. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimusmuutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun sopimusmuutokset tulevat voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu.....	4
2 Sopimuksen tavoitteet	5
3 Keskeiset ehdotukset	6
4 Esityksen vaikutukset	6
5 Lausuntopalaute.....	7
6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön.....	7
6.1 Muutokset yleissopimuksen varsinaiseen tekstiin.....	7
6.2 Muutokset yleissopimuksen liitteisiin	10
7 Voimaantulo	14
8 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus.....	14
9 Toimeenpano ja seuranta.....	15
10 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys.....	15
10.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	15
10.2 Käsittelyjärjestys	16
LAKIEHDOTUS.....	17
Laki tieliikennettä koskevan yleissopimuksen muutoksista.....	17
SOPIMUSTEKSTI.....	18

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Liikennesääntöjen ja ajoneuvostandardien erillissäätelystä on pyritty kansainvälisesti pääsemään eroon sopimalla yhtenäisistä käytännöistä. Kansainväliset tieliikennettä koskevat sopimukset ovat tärkeitä oikeudellisia instrumentteja, jotka sekä helpottavat kaupankäyntiä ja kuljetuksia että kehittävät liikenteen turvallisuutta.

Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomissio (UNECE) pyrkii helpottamaan kansainvälistä henkilöiden ja tavaroiden liikkumista sisämaan kuljetusmuodoissa. Sen tavoitteena on parantaa liikennealan kilpailukykyä, energiatehokkuutta ja turvallisuutta. Samalla se keskittyy vähentämään liikenteen haitallisia ympäristövaikutuksia ja edistämään tehokkaasti kestäväää kehitystä. UNECE:ssa laaditut sopimukset ja yleissopimukset tarjoavat kansainvälisen oikeudellisen kehyksen ja tekniset määräykset kansainvälisen maantie-, rautatie- ja sisävesiliikenteen sekä vaarallisten aineiden kuljetusten ja ajoneuvojen rakentamisen kehittämiseksi.

Wienissä on tehty 8.11.1968 tieliikennettä koskeva yleissopimus (SopS 30/1986, tieliikennesopimus), joka korvasi voimaan tullessaan vuoden 1949 tieliikennettä koskevan yleissopimuksen. Tieliikennesopimusta täydentää Genevessä tehty eurooppalainen sopimus (SopS 32/1986). Tieliikennesopimuksen tarkoitus on helpottaa kansainvälistä tieliikennettä ja lisätä sen turvallisuutta hyväksymällä yhdenmukaiset liikennesäännöt. Tieliikennesopimus katsottiin myös viitteeksi maailmanlaajuisesti sovellettaville tieliikenteen ajoneuvojen turvallisuusstandardeille. Harmonisoidulla kansainvälisellä sääntöjärjestelmällä pyritään muun muassa vähentämään jäsenvaltioiden tiestöllä tapahtuvien onnettomuuksien määriä.

Suomi on ratifioinut tieliikennesopimuksen vuonna 1986. Sopimuksen määräykset on asialliselta sisällöltään sisällytetty tieliikennelakiin (729/2018). UNECE:n alaisuudessa toimiva liikenneturvallisuustyöryhmä (*Global Forum for Road Traffic Safety*, WP.1) pitää sopimusta ajan tasalla. Työryhmä tapaa Genevessä kaksi kertaa vuodessa käydäkseen läpi ajankohtaiset muutostarpeet. Työryhmä on esittänyt useita päivitysehdotuksia, jotka ovat johtaneet sopimusten muutoksiin.

UNECE on pyrkinyt varmistamaan ajoneuvojen korkeatasoisen turvallisuuden ja poistamaan kaupan tekniset esteet sopimuspuolten välisestä moottoriajoneuvojen kaupasta sopimuksella pyörillä varustettuihin ajoneuvoihin ja niihin asennettaviin tai niissä käytettäviin varusteisiin ja osiin sovellettavien yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymisestä sekä näiden vaatimusten mukaisesti annettujen hyväksymisien vastavuoroista tunnustamista koskevista ehdoista (SopS 70/1976, vuoden 1958 sopimus) ja pyörillä varustettuihin ajoneuvoihin ja niihin asennettaviin ja/tai niissä käytettäviin varusteisiin ja osiin sovellettavien maailmanlaajuisien teknisten sääntöjen vahvistamista koskevalla sopimuksella (SopS 54/2001, rinnakkaissopimus).

Vuoden 1958 sopimus tuli voimaan Suomen osalta 17.9.1976 ja EU:n osalta 24.3.1998. Rinnakkaissopimus tuli voimaan Suomen osalta 7.8.2001 ja EU:n osalta 15.2.2000. Yhdenmukaisilla kansainvälisillä ajoneuvostandardeilla varmistetaan, että valmistajat voivat toimia yhteisten tyyppi hyväksyntäsääntöjen pohjalta ja tietävät, että sopimuspuolet hyväksyvät niiden tuotteet kansallisen lainsäädäntönsä mukaisina. Kummankin sopimuksen hallinnoinnista vastaa UNECE:n ajoneuvomääräysten yhdenmukaistamisen maailmanfoorumi

(WP.29). Työryhmän kokoukset pidetään kolme kertaa vuodessa ja kokouksissa vahvistetaan uusia E-sääntöjä ja uusia GTR-sääntöjä sekä muutoksia niihin ja voimassa oleviin päätöslauselmiin tekniikan kehityksen ottamiseksi huomioon.

Ajoneuvoalalle on tyypillistä, että sääntely on teknistä ja useissa tapauksissa hyvin yksityiskohtaista. Ajoneuvoalan kehitystahti on tekniikan kehityksen ja monipuolistumisen seurauksena nopeutunut, mikä on johtanut jatkuvaan säännösten päivitystarpeeseen. Tieliikenteen E-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan tyyppihyväksyntää, joka on vuoden 1958 sopimukseen liitettyjen sääntöjen mukainen. Kukin uusi E-sääntö tulee voimaan kaikkien niiden osapuolten osalta, jotka ovat ilmoittaneet YK:n pääsihteeristölle hyväksyvänsä säännön.

Nykyään ajoneuvojen valojen vaatimuksia koskevia E-sääntöjä on voimassa 40 säännöstä. Useat maat ovat sekä tieliikennesopimuksen (tällä hetkellä 89 sopimusosapuolta) että 1958 sopimuksen osapuolia (tällä hetkellä 48 sopimusosapuolta). Lisäksi on huomioitava, että EU on vuoden 1958 sopimuksen osapuoli ja edustaa jäsenmaitaan sopimuksen osalta.

1.2 Valmistelu

Sopimusmuutosten valmistelu

Liikenneturvallisuustyöryhmän 86. istunnossa hyväksytyt muutokset tieliikennesopimukseen koskevat pääsääntöisesti ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita sekä niiden käyttöä liikenteessä. Näiden muutosehdotusten tarkoituksena on yhdenmukaistaa ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita koskevien tieliikennesopimuksen ja vuoden 1958 sopimuksen määräykset. Suomesta liikenne- ja viestintäministeriö on osallistunut sopimusmuutosten valmisteluun työryhmässä. Suomi on pääosin kannattanut ehdotettuja muutoksia yleissopimukseen. Muutosehdotukset ovat pääosin vastanneet Suomessa jo voimassa olevaa sääntelyä.

Vaikka tieliikennesopimuksen ja vuoden 1958 tarkistetun sopimuksen oikeudelliset tavoitteet eroavat toisistaan, on käytännön näkökulmasta katsoen toivottavaa pyrkiä teknisen sisällön yhtenäistämiseen. Ajoneuvoteknologian ja siihen liittyvien säännösten kehittyminen menneinä vuosikymmeninä on johtanut tilanteeseen, jossa tieliikennesopimuksen sisältö ei ole täysin yhdenmukainen E-sääntöjen kanssa. Tämän tilanteen vuoksi UNECE:ssä aloitettiin vuonna 2010 työ mahdollisten epä johdonmukaisuuksien poistamiseksi säännösten ja tieliikennesopimuksen välillä.

Suuri osa tieliikennesopimuksen teknisistä määräyksistä koskee tieliikenteen ajoneuvojen valaistusta ja merkinantolaitteita, joiden vaatimukset kuuluvat WP.29:n toimivaltaan. Valaistus- ja merkinantotyöryhmä (GRE) antoi vuonna 2011 ehdotuksen, joka ryhmän toimeksiannon mukaisesti rajoittui muutamaa yleistä kohtaa lukuun ottamatta vuoden 1958 sopimuksessa oleviin ajoneuvojen valaistuksen ja merkkivalon alaa koskeviin määräyksiin. Muutosehdotusten tavoitteena oli varmistaa, että ajoneuvo, joka on varustettu E-sääntöjen mukaisesti suunnitelluilla ja asennetuilla valaistus- ja valomerkkilaitteilla, voi liikkua ongelmitta yleissopimuksen sopimuspuolten alueilla.

WP.1 aloitti ehdotuksen käsittelyn 63. istunnossaan maaliskuussa 2012. Työn tavoitteeksi määriteltiin, että WP.1 ja WP.29 välisen työn johdonmukaisuus säilyisi, ja uusi ehdotus rajoittui edelleen pääosin niihin säännöksiin, jotka koskevat ajoneuvojen valaisimia ja

valomerkkilaitteita. Ehdotusta käsiteltiin ja päivitettiin WP.1:n istunnoissa vuosina 2012–2023.

Liikenneturvallisuuksiryhmä hyväksyi sopimusmuutokset 86. istunnossaan maaliskuussa 2023. Lopulliset sopimusmuutokset pitävät sisällään muutosehdotuksia tieliikennesopimuksen 25 bis artiklaan, 32 artiklaan, liitteeseen 1 ja liitteeseen 5. 86. istunnossa liikenneturvallisuuksiryhmän sihteeri tiedotti jäsenmaille muutosprosessista ja -aikataulusta yleissopimuksen 49 artiklan mukaisesti.

Tieliikennesopimuksen 49 artiklan mukaisesti sopimusmuutosten osalta noudatetaan niin sanottua hiljaista hyväksymismenettelyä. YK:n pääsihteeri jakaa muutosehdotukset sopimuksen osapuolille, ja sopimuksen osapuolet voivat ilmoittaa pääsihteerille 12 kuukauden kuluessa siitä, hyväksyvätkö vai hylkäävätkö ne sopimusmuutokset, tai haluavatko ne konferenssin kutsuttavaksi koolle muutoksia käsittelemään. Jos vähemmän kuin yksi kolmasosa osapuolista hylkää muutokset tai pyytää konferenssin koolle kutsumista, tulevat sopimusmuutokset voimaan niiden osapuolten osalta, jotka ovat hyväksyneet muutokset.

Sopimusmuutokset tulevat voimaan, kun kuusi kuukautta on kulunut muutosehdotusten jakamisesta laskettavan 12 kuukauden ajanjakson päättymisestä. YK:n pääsihteeri on jakanut muutosehdotukset sopimuspuolille 9.8.2023. Mikäli vähemmän kuin yksi kolmasosa osapuolista hylkää muutokset tai pyytää konferenssin koolle kutsumista, tulevat muutokset voimaan 9.2.2025.

Kansallinen valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu liikenne - ja viestintäministeriössä. Sopimusmuutosten voimaansaattamiseksi ei ole tarpeen antaa asiasisältöistä lainsäädäntöä, koska muutokset vastaavat Suomessa jo voimassa olevaa kansallista sääntelyä. Koska esitetyt muutokset pitävät sisällään lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, on muutosehdotuksille saatava eduskunnan hyväksyntä.

Sopimusmuutosten valmistelun yhteydessä liikenne- ja viestintäministeriö on tehnyt tiivistä yhteistyötä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa. Englanninkielistä sopimustekstiä suomennettaessa ja ruotsinnettaessa on käytetty alkuperäisen sopimuksen termistöä ja sanontatapoja.

Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot sopimuksen kannalta keskeisiltä ministeriöiltä ja sidosryhmiltä. Hallituksen esitys on ollut lausuntokierroksella 20.12.2023–31.1.2024.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet/tunnuksella/LVM057:00/2023>.

2 Sopimuksen tavoitteet

Tieliikennesopimukseen ehdotettujen muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita koskevien tieliikennesopimuksen ja vuoden 1958 yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymistä koskevan sopimuksen asiaankuuluvia määräyksiä. Erot ja puutteet ovat pääosin johtuneet merkittävästä teknologian kehityksestä. Mahdolliset epäjohtonmukaisuudet ajoneuvojen teknisten säännösten ja tieliikennesopimuksen välillä on tarpeen poistaa, jotta vältettäisiin tilanne, jossa voimassa

olevien sääntöjen mukaisesti hyväksytyllä ajoneuvolla voisi kuitenkin olla vaikeuksia kansainvälisessä liikenteessä.

Suurin osa ehdotetuista muutoksista koskee ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita sekä niiden käyttöä. Suurin osa ehdotetuista muutoksista on yksittäisiä lisäyksiä ja muutoksia eri sopimuskohtiin. Tieliikennesopimuksen liitteessä 5 olevan II luvun 19–45 kohtaan (*Ajoneuvojen valaisimet ja merkinantolaitteet*) ei ole esitetty yksittäisiä lisäyksiä eikä poistoja, koska kyseinen luku järjestetään kokonaan uudelleen. Koko II luku poistetaan ja korvataan uudella tekstillä tavoitteen saavuttamiseksi.

3 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi tieliikennesopimukseen tehdyt muutokset. Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimusmuutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

Sopimukseen 32 artiklan 14 kohdan a alakohtaan ehdotetaan tehtäväksi varauma. Ehdotetun alakohdan mukaan sinistä ja/tai punaista valaisinta saavat käyttää vain hälytysajoneuvot, jotka ovat suorittamassa kiireistä tehtävää tai joista muita tienkäyttäjiä on tarpeen varoittaa. Voimassa olevan sopimusmääräyksen mukaan ainoastaan sinisen valon käyttö on mahdollista. Punainen valo on perinteisesti liitetty pakolliseen pysähtymiseen, minkä vuoksi punaisen varoitusvalaisimen käyttöä ei nähdä Suomessa asianmukaisena.

4 Esityksen vaikutukset

Suomessa tieliikenteessä ovat pääosin voimassa vastaavat liikennesäännöt, joita sopimusmuutoksilla esitetään toteutettaviksi. Ehdotetuilla muutoksilla täydennetään ja tarkennetaan liikenteen sääntöjä ja ajoneuvojen teknisiä vaatimuksia sekä sopimuksen luettavuutta. Ehdotetuilla muutoksilla pyritään varmistamaan, että kansainvälinen tieliikennesopimus on ajan tasalla ja yhteneväinen voimassa olevien moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevan sopimuksen nojalla annettujen teknisten E-sääntöjen kanssa.

Esityksellä ei itsessään ole taloudellisia vaikutuksia Suomelle, eikä sillä ole suoria vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön. E-säännöt ovat jo tällä hetkellä voimassa Suomessa, eivätkä sopimusmuutokset edellytä tältä osin muutoksia kansalliseen sääntelyyn. Esityksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia viranomaisten toimintaan tai kansallisen tason organisaatiovaikutuksia. Esityksellä ei ole myöskään suoria ympäristövaikutuksia.

Yleissopimukseen ehdotetaan tehtäväksi varauma erityisten varoitusvalaisimien osalta, sillä punainen valo on perinteisesti liitetty pakolliseen pysähtymiseen, minkä vuoksi punaisen erityisen varoitusvalaisimen käyttöä ei nähdä Suomessa asianmukaisena. Muun muassa tieliikennelain 1 liitteen P4-kohdan mukaan liikenteenvalvojan moottorikäyttöisestä ajoneuvosta samanaikaisesti sinistä valoa näyttävän vilkkuvan varoitusvalaisimen kanssa näyttämä punainen vilkkuva valo merkitsee, että edellä ajavalla ajoneuvolla on siirryttävä tien reunaan ja pysähdyttävä. Punaista vilkkuvaa valoa ei näin ollen käytetä Suomessa hälytysajoneuvon varoitusvalaisimena, vaan valaisimena, joka velvoittaa edellä ajavaa kuljettajaa pysähtymään. Varaumalla säilytettäisiin varoitusvalaisimiin liittyvän lainsäädännön nykytila Suomessa.

5 Lausuntopalaute

Luonnos hallituksen esitykseksi on ollut lausuntokierroksella 20.12.2023–31.1.2024. Luonnoksesta hallituksen esitykseksi pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: A-katsastus Oy, Ahvenanmaan maakuntahallitus, Autoalan Keskusliitto AKL ry, Autoliitto ry, Autotuojat ja -teollisuus ry, K1-katsastajat Oy, Liikenne- ja viestintävirasto, Liikenneturva, Liikennevakuutuskeskus, Logistiikkayritysten liitto, Moottoriliikenteen keskusjärjestö, oikeusministeriö, Onnettomuustutkintakeskus, Poliisihallitus, sisäministeriö, Suomen Autokoululiitto ry, Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL, ulkoministeriö, Väylävirasto ja Yksityisten Katsastustoimipaikkojen Liitto ry.

Lausuntoja annettiin 14 kappaletta. Esitystä pidettiin yleisesti kannatettavana. Osa lausunnonantajista kannatti erityisesti esitettä varaumaa punaisen erityisen varoitusvalaisimen käyttöön liittyen. Osa tahoista ilmoitti, ettei heillä ollut lausuttavaa esityksestä. Lausuntopyyntö ja lausunnot ovat saatavilla osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksesta LVM057:00/2023.

Ulkoministeriö totesi, että esityksen jatkovalmistelussa olisi syytä arvioida EU:n ja jäsenvaltioiden välisen toimivallanjaon osalta, kuuluvatko muutokset jaettuun toimivaltaan. Esityksen jatkovalmistelussa on arvioitu, että muutokset kuuluvat kokonaan jäsenvaltioiden toimivaltaan, jolloin eduskunta voi hyväksyä muutokset kokonaisuudessaan eikä vain siltä osin kuin ne kuuluvat Suomen toimivaltaan. Ulkoministeriö esitti lausunnossaan lisäksi teknisiä huomioita esitysluonnoksesta, jotka otettiin huomioon jatkovalmistelussa.

Autotuojat ja -teollisuus ry, Autoalan Keskusliitto ry, Suomen Taksiliitto ry, Rahtarit ry, Autoliitto ry ja Suomen Autokoululiitto ry kommentoivat sopimukseen sisältyviä valojen määriin liittyviä vaatimuksia. Esityksen 21.1 kohdan mukaan moottoripyöriä lukuun ottamatta kaikissa moottoriajoneuvoissa, joiden suurin sallittu rakenteellinen nopeus on yli 40 kilometriä (25 mailia) tunnissa, tulee olla edessä parillinen määrä valkoisia kaukovaloja tai mukautuvan etuvalaisujärjestelmän asiaankuuluvat osat. Esityksen 28.1 kohdan mukaan kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia tai sivuvaunullisia moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa, jonka suurin sallittu rakenteellinen nopeus on yli 25 kilometriä (15 mailia) tunnissa, ja perävaunussa olla takana vähintään kaksi punaista jarruvalaisinta. Tällaisissa ajoneuvoissa voi kuitenkin olla myös keskellä sijaitseva lisäjarruvalaisin. Esitettyjen lausuntojen mukaan vaatimus parillisesta määrästä kaukovaloja tai jarruvalaisimia ei ole kannatettava. Esitetyt kohdat vastaavat kuitenkin tältä osin voimassa olevan sopimuksen määräyksiä. Esityksessä ei ole tarkoitus tehdä muutoksia kansalliseen tieliikennelainsäädäntöön.

6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

6.1 Muutokset yleissopimuksen varsinaiseen tekstiin

Yleistä. Yleissopimuksen terminologiaa on päivitetty vastaamaan nykyistä käytäntöä. Ajovalaisimet merkataan jatkossa sanoilla ”kaukovalo” tai ”lähivalo”. Lisäksi sanojen ”ajorata” (carriageway) ja ”tie” (road) käyttöä pyritään yhtenäistämään. Sopimuksesta haluttiin myös poistaa vaatimukset, jotka viittaisivat ominaisuuksien subjektiiviseen arviointiin, kuten ”näkyvät yöllä selkeällä säällä” tai ”aiheuttamatta aiheetonta häikäisyä muille tienkäyttäjille”. Sopimukseen on tehty myös kieliasuun liittyviä muutoksia, kuten sanan ”tienkäyttäjää” (road-user) korvaaminen sanalla ”tienkäyttäjä” (road user).

25 bis artikla. Yleissopimuksen 25 bis artiklassa annetaan erityisiä määräyksiä erityisliikennemerkein osoitettuja tunneleita varten. Merkkiä käytetään pääsääntöisesti, kun tunnelin pituus on yli 500 metriä. Tunnelissa ajamista koskevat liikennesäännöt on sisällytetty tieliikennelakiin vuonna 2006 Euroopan laajuisen tieverkon tunneleitten turvallisuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2004/54/EY) täytäntöönpanon yhteydessä.

2. kohta. Artiklan 2 kohtaan ehdotetaan muutosta, jonka on katsottu selkeyttävän kohdan luettavuutta. Nykyisen muotoilun mukaan kaikkien kuljettajien on kytkettävä toimintaan kauko- tai lähivalaisimet, vaikka tunneli olisi valaistu. Kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kaikkien kuljettajien on varmistettava, että kauko- tai lähivalaisimet on kytketty toimintaan, vaikka tunneli olisi valaistu.

Tieliikennelain 46 §:ssä säädetään liikennemerkeillä osoitetussa tunnelissa ajamisesta, pysäyttämisestä ja pysäköinnistä. Pykälän mukaan liikennemerkeillä osoitetussa tunnelissa on ajoneuvossa käytettävä ajovaloja.

25 bis artiklaan ehdotetut sopimusmuutokset ovat sopusoinnussa tieliikennelain säännöksen kanssa, eivätkä ne edellytä muutoksia kansalliseen sääntelyyn.

32 artikla. Valaisimien käyttöä koskevat säännöt. Yleissopimuksen 32 artiklassa määritellään valaisimien käyttöä koskevat säännöt. Valojen käytöstä ajettaessa säädetään tieliikennelain 49 §:ssä. Tieliikennelain valaisimien käyttöä koskevat pykälät perustuvat tieliikennesopimuksen 32 ja 33 artikloihin.

4. kohta. Yleissopimuksen 32 artiklan 4 kohdassa määrätään säännöistä, jotka liittyvät sumuvalojen käyttöön. Nykyisen muotoilun mukaan sumuvalaisimia saa käyttää vain tiheässä sumussa, lumi- tai rankkasateessa tai vastaavissa olosuhteissa. Kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että sumuvalaisimia saa käyttää vain sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa.

Tieliikennelain 49 §:n 4 momentin mukaan etusumuvaloja ja takasumuvaloja saa käyttää sumun tai voimakkaan sateen aikana. Etusumuvaloja saa tällöin käyttää lähivalojen asemesta, jos etuvalot ovat samanaikaisesti kytketyt. Takasumuvaloa saa käyttää myös milloin ajoviiman tiestä nostama lumi, pöly tai loka oleellisesti rajoittaa ajoneuvon näkymistä taaksepäin. Sopimusmuutos on sopusoinnussa tieliikennelain säännöksen kanssa.

5. kohta. Yleissopimuksen 32 artiklan 5 kohdassa määrätään säännöistä, jotka liittyvät etuvalaisinten käyttöön. Kohtaan ehdotetaan lisättäväksi uusi lause, jonka mukaan etuvalaisinten sijasta voidaan käyttää lähivalaisimia ja/tai kaukovalaisimia, mikäli etuvalaisimet kytkeytyvät automaattisesti toimintaan uudelleen, jos lähivalaisimet ja/tai kaukovalaisimet vikaantuvat.

7. kohta. Yleissopimuksen 32 artiklan 7 kohdasta ehdotetaan poistettavaksi lause, jonka mukaan takavalaisimia pitää käyttää yhtäaikaaisesti lähi- tai huomiovalojen kanssa päiväsaikaan.

Tieliikennelain 49 §:n 1 momentin mukaan moottorikäyttöisessä ajoneuvossa on ajon aikana käytettävä ajovaloja tai huomiovaloja. Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa on ajon aikana käytettävä ajovaloja ja takavaloja, kun ajoneuvoa kuljetetaan tiellä pimeän tai hämärän aikaan taikka näkyvyyden ollessa sään vuoksi tai muusta syystä huonontunut. Sopimusmuutokset ovat sopusoinnussa tieliikennelain säännöksen kanssa.

8. kohta. Yleissopimuksen 32 artiklan 8 kohdassa määrätään säännöistä, jotka liittyvät tielle pysäyttäneen tai pysäköidyn moottoriajoneuvon valaisinten käyttöön. Ehdotuksen mukaan sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa voidaan myös käyttää lähivalaisimia tai etusumuvalaisimia. Tällä muotoilulla ehdotetaan korvattavan muotoilu, jonka mukaan kyseisiä valaisimia voitiin käyttää tiheässä sumussa sekä lumi- ja rankkasateessa.

Tieliikennelain 50 §:n 1 momentin mukaan tielle pysäytetyssä tai pysäköidyssä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja sen perävaunussa on pimeän tai hämärän aikana tai näkyvyyden ollessa sään vuoksi tai muusta syystä huonontunut käytettävä etu- tai lähivaloja sekä takavalvoja tai, jos niitä ei ole, muita säännösten ja määräysten mukaisia valoja, jollei tie ole niin hyvin valaistu tai näkyvyys muutoin sellainen, että ajoneuvon voi muutoinkin selvästi havaita riittävän etäältä. Sopimusmuutos on sopusoinnussa tieliikennelain säännöksen kanssa.

12. kohta. Yleissopimuksen 32 artiklan 12 kohdassa säädetään peruutusvalaisimista. Kohtaan ehdotetaan lisäystä, jonka mukaan valinnaiset lisäperuutusvalaisimet voi jättää palamaan lyhyiden ja hitaiden eteenpäin siirtymisten ajaksi. Lisäksi ehdotetaan lisättäväksi uusi 12 bis kohta, jonka mukaan apuvalaisimia saa käyttää vain, kun ajoneuvo liikkuu enintään 10 kilometrin (6 mailin) tuntinopeudella.

Ehdotettu lisäys perustuu E-sääntöön 48, jossa määrätään yhdenmukaisista vaatimuksista, jotka koskevat ajoneuvojen hyväksyntää valaisimien ja merkkivalolaitteiden asennuksen osalta. Peruutusvalaisimen tulee olla hyväksytty E-säännön 23 mukaisesti. Sopimusmuutos on sopusoinnussa tieliikennelain säännösten kanssa.

14. kohta. Erityiset varoitusvalaisimet. Kohdan a alakohtaan ehdotetaan muutosta, jonka mukaan sinistä ja/tai punaista valaisinta saavat käyttää vain hälytysajoneuvot, jotka ovat suorittamassa kiireistä tehtävää tai joista muita tienkäyttäjiä on tarpeen varoittaa. Voimassa olevan sopimuksen mukaan ainoastaan sinisen valon käyttö on mahdollista.

Tieliikennelain 156 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan hälytysajoneuvossa saa käyttää sinistä valoa näyttävää vilkkuvaa varoitusvalaisinta ajoneuvon ollessa kiireellisessä tehtävässä, ja silloin, kun se liikenteen varoittamiseksi on muutoin tarpeen. Tieliikennelain 49 §:n 5 momentin mukaan ajoneuvossa ei saa käyttää laitteita, jotka näyttävät tai heijastavat eteenpäin punaista valoa eikä, ellei siitä erikseen toisin säädetä tai määrätä, laitteita, jotka näyttävät tai heijastavat taaksepäin valkoista tai vaaleankeltaista valoa. Poliisiajoneuvossa ja poliisin virkatehtävässä olevassa ajoneuvossa, jota käytetään hälytysajoneuvona, samoin kuin Tullin ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvossa saa kuitenkin käyttää edellä ajavan ajoneuvon pysäyttämiseen eteenpäin punaista vilkkuvaa valoa näyttävää laitetta samanaikaisesti vilkkuvan sinisen hälytysvalon kanssa. Muutosehdotus on näin ollen ristiriidassa tieliikennelain säännösten kanssa.

Kansallista lainsäädäntöä tulisi siten muuttaa yleissopimukseen tehtävän muutoksen vuoksi. Valmistelussa on kuitenkin katsottu, että nykyinen oikeustila on selkeä ja toimiva. Siksi Suomi tekisi artiklaan tältä osin varauman. Varauma tulee tehdä viimeistään siinä vaiheessa, kun Suomi ilmoittaa muutosten hyväksymisestä. Hyväksymisen jälkeen varaumaa ei voi enää tehdä, vaan ristiriitatilanteessa kansallista sääntelyä tulisi muuttaa. Sen sijaan tehty varauma voidaan poistaa hyväksymisen jälkeen, jos se katsotaan aiheelliseksi.

32 artiklaan ehdotetut sopimusmuutokset ovat pääosin sopusoinnussa tieliikennelain säännöksen kanssa, eivätkä ne edellytä muutoksia kansalliseen sääntelyyn. Artiklan 14. kohtaan ehdotetaan varaumaa, jonka mukaan Suomi ei katso olevansa yleissopimuksen 32

artiklan 14 kohdan a alakohdan määräysten sitoma siltä osin kuin kyse on punaisen erityisen varoitusvalaisimen käytöstä tieliikenteessä.

6.2 Muutokset yleissopimuksen liitteisiin

Liite 1 - Poikkeukset velvollisuudesta hyväksyä moottoriajoneuvot ja perävaunut kansainväliseen liikenteeseen.

2. kohta. Kohdan a alakohdassa sana ”ilmanpainemittari” korvataan sanalla ”ilmanpaineen valvontajärjestelmä”. C alakohtaan lisätään ”epäsuoran näkemän tarjoava laite” laitteeksi, jota voidaan käyttää peili sijaan.

8. kohta. Kohdassa sana ”lähivalaisin” (passing lamp) ehdotetaan muutettavaksi sanaksi ”lähivalaisin” (passing beam headlamp).

Liitteen 1 muutosehdotukset perustuvat E-sääntöihin, jotka ovat voimassa Euroopan unionissa. Epäsuoran näkemän tarjoavien laitteiden sekä tällaisten laitteiden asentamisesta määrätään E-säännössä 46, peruuttamista avustavista laitteista määrätään E-säännössä 158 ja ajoneuvojen hyväksynnästä valaisimien ja merkkivalolaitteiden asennuksen osalta määrätään E-säännössä 48. Liikenne- ja viestintävirasto antaa kansallisesti tarkemmat määräykset autojen ja niiden perävaunujen teknisistä vaatimuksista ajoneuvolain mukaisesti.

Liite 5 – Moottoriajoneuvojen ja perävaunujen teknilliset vaatimukset.

I luku. Jarrut. Luvun 18 a kohdassa määrätään, että moottoripyörässä tulee olla kaksi jarrua, joista toinen vaikuttaa ainakin takapyörään tai -pyöriin ja toinen ainakin etupyörään tai –pyöriin. Luvun 18 kohtaan ehdotetaan uutta b alakohtaa, jonka mukaan vaihtoehtona alakohdan a määräyksille moottoripyörässä voi olla jarrujärjestelmä, joka vaikuttaa kaikkien pyörien jarruihin ja joka koostuu kahdesta tai useammasta osajärjestelmästä, joita käytetään yhdellä ainoalla ohjauslaitteella, joka on suunniteltu niin, että yksittäinen vika missä tahansa osajärjestelmässä ei haittaa muiden osajärjestelmien toimintaa.

Liitteen 5 I luvun 18 a kohdan muutosehdotus perustuu E-sääntöön 78, joka on voimassa Euroopan unionissa. Liikenne- ja viestintävirasto antaa kansallisesti tarkemmat määräykset kaksi- ja kolmipyöraisten ajoneuvojen, nelipyörien, niiden perävaunujen sekä kevyiden sähköajoneuvojen rakenteesta ja varusteista ajoneuvolain mukaisesti.

II luku. Ajoneuvojen valaisimet ja merkinantolaitteet. Ehdotuksen mukaan koko II luku päivitetään, ja kohdat 19–45 korvataan uusilla kohdilla 19–39.4. II lukuun ehdotetaan lisättäväksi uudet alakohdat a (määritelmät) ja b (tekniset vaatimukset). Teknisiä vaatimuksia käsittelevä osio on vielä selkeyden vuoksi jaettu omiin alaotsikkoihinsa. Merkittävä osa teknisistä vaatimuksista vastaa osittain tai kokonaan voimassa olevassa tieliikennesopimuksessa esitettyjä vaatimuksia.

19. kohta. Kohtaan 19 lisätään uusia määritelmiä, kuten ”mukautuva etuvalaisujärjestelmä”, ”kulmavalaisin”, ”kaarrevalotoiminto”, ”apuvälaisin”, ”ulkovalaisin” ja ”näkyvyysmerkintä”. Jo olemassa oleviin määritelmiin ehdotetaan pieniä teknisiä muutoksia. Sumuvalaisimia saisi jatkossa käyttää ”sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa”. Peruutusvalaisimen määritelmään lisätään maininta ”valinnaisesta lisäperuutusvalaisimesta”. Pysäköintivalaisimen määritelmään lisätään maininta siitä, että valaisinta käytetään taajama-alueella ja sitä voidaan käyttää etu- ja takavalaisimien sijasta. Erityisen varoitusvalaisimen määritelmä ehdotetaan muutettavaksi seuraavanlaiseksi: ”erityinen varoitusvalaisin tarkoittaa

valaisinta, jonka tarkoituksena on osoittaa hälytysajoneuvoja tai ajoneuvoa taikka ajoneuvosaattuetta, jonka olemassaolo tiellä saattaa aiheuttaa vaaran tai haittaa muille tienkäyttäjille”.

B. Tekniset vaatimukset. Kohdissa 20–39.4 on määräykset ajoneuvojen valaisimien ja merkinantolaitteiden teknisistä vaatimuksista.

20. kohta. Periaatteet. Kohdassa 20 määritetään periaatteet valoista ja niiden väreistä. Nykyisin tässä luvussa mainittujen valojen värien on oltava tieliikennesopimuksen liitteen lisäyksen määritelmien mukaisia. Kyseiset määritelmät ehdotetaan nyt kokonaan poistettavaksi, ja ehdotuksen mukaan valojen värien on jatkossa oltava mahdollisimman suuressa määrin vuoden 1958 ja rinnakkaisopimuksen mukaisia. Kohtaan ehdotetaan uutta 20.2 alakohtaa, jonka mukaan tietty valaisutoiminto voidaan saada aikaan useammalla kuin yhdellä valaisimella. Alakohtaan 20.3 ehdotetaan lisättäväksi lause, jonka mukaan kohdassa esitetyjä määräyksiä ei sovelleta mukautuvaan etuvalaisujärjestelmään.

21. kohta. Kaukovalaisin, lähivalaisin, mukautuva etuvalaisujärjestelmä ja valaiseva pinta. Alakohdan 21.1 mukaan moottoripyöriä lukuun ottamatta kaikissa moottoriajoneuvoissa, joiden suurin rakenteellinen nopeus on yli 40 kilometriä (25 mailia) tunnissa, tulee olla edessä parillinen määrä valkoisia kaukovaloja tai mukautuvan etuvalaisujärjestelmän asiaankuuluvat osat. Alakohdassa 21.3 sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi siten, että suurimman rakenteellisen nopeuden ollessa yli 40km/h, saa moottoripyörässä olla lähivalaisimen lisäksi ainakin yksi kaukovalaisin ja suurimman rakenteellisen nopeuden ollessa yli 50km/h, tulee lähivalaisimen lisäksi olla yksi tai kaksi kaukovalaisinta. Voimassaolevassa sopimuksessa kaukovalaisin edellytetään kaikissa yli 40km/h kulkevilla moottoripyörissä.

23. kohta. Takarekisterikilven valaisin. Uutena määräyksenä sopimuksen liitteeseen ehdotetaan lisättäväksi kohta, jonka mukaan moottoriajoneuvon tai perävaunun takana sijaitseva rekisterikilpi tai mahdollisesti rekisterinumero tulee valaista takarekisterikilven valaisimella.

24. kohta. Etu- ja takasumuvälaisin ja valaiseva pinta. Alakohtaan 24.2 ehdotetaan lisättäväksi lause, jonka mukaan moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa ja perävaunussa olla takana yksi tai kaksi punaista takasumuvälaisinta.

25. kohta. Heijastin. Alakohtaan 25.3 ehdotetaan lisättäväksi lause, jonka mukaan takimmaisina sivuheijastin voi olla punainen, jos se on yhdistetty punaiseen takavalaisimeen. Alakohtaan 25.5 ehdotetaan lisättäväksi mahdollisuus käyttää moottoripyörissä kahta punaista takavalaisinta ja kummallakin puolella kahta heijastinta.

26. kohta. Sivuvälaisin. Uutena määräyksenä sopimukseen ehdotetaan lisättäväksi kohta, jonka mukaan yli kuusi metriä pitkissä moottoriajoneuvoissa tai perävaunuissa (vetoakseli lasketaan perävaunuun mukaan) tulee olla ruskeankeltaiset sivuvälaisimet. Takimmaisina sivuvälaisin voi olla punainen, jos se on yhdistetty punaiseen takavalaisimeen.

27. kohta. Näkyvyysmerkintä. Uutena määräyksenä sopimukseen ehdotetaan lisättäväksi kohta, jonka mukaan moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvossa ja perävaunussa saa olla valkoiset tai keltaiset näkyvyysmerkinnät sivulla ja punaiset tai keltaiset näkyvyysmerkinnät takana. Perävaunussa voi lisäksi olla edessä valkoinen näkyvyysmerkintä.

28. kohta. Jarruvälaisin. Uutena määräyksenä ehdotetaan sopimukseen lisättäväksi alakohta 28.1, jonka mukaan kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia tai sivuvaunullisia moottoripyöriä lukuun

ottamatta tulee moottoriajoneuvossa, jonka suurin rakenteellinen nopeus on yli 25 kilometriä (15 mailia) tunnissa, ja perävaunussa olla takana vähintään kaksi punaista jarruvalaisinta. Tällaisissa ajoneuvoissa voi olla keskellä sijaitseva lisäjarruvalaisin.

Lisäksi alakohtaan 28.2 ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että sivuvaunuttomassa tai sivuvaunullisessa kaksipyöräisessä moottoripyörässä tulee olla yksi tai kaksi punaista jarruvalaisinta. Tällaisissa ajoneuvoissa voi olla myös keskellä sijaitseva lisäjarruvalaisin.

29. kohta. Huomiovalaisin. Kohtaan ehdotetaan lisättäväksi alakohdat 29.1 ja 29.2. Alakohdan 29.1 mukaan moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvoissa saa olla kaksi valkoista huomiovalaisinta. Alakohdan 29.2 mukaan kaksipyöräisessä sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa moottoripyörässä saa olla yksi tai kaksi valkoista huomiovalaisinta. Moottoripyörässä olevien huomiovalaisimen tulee syttyä automaattisesti, kun moottori on käynnissä. Moottoripyörissä, joissa ei ole huomiovalaisinta, ajovalaisimen tulee syttyä automaattisesti, kun moottori on käynnissä.

31. kohta. Peruutusvalaisin. Kohtaan ehdotetaan lisättäväksi virke, jonka mukaan moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvoissa ja perävaunuissa, joiden sallittu enimmäismassa on yli 750 kiloa, olla takana yksi tai kaksi valkoista peruutusvalaisinta. Alakohdan 31.2 mukaan moottoriajoneuvoissa ja perävaunuissa, joiden pituus on yli kuusi metriä, saa olla sivulla kaksi valkoista lisäperuutusvalaisinta.

32. kohta. Apuvalaisin. Uuden kohdan mukaan sivuvaunullisia tai sivuvaunuttomia moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvoissa saa olla sivulla yksi tai kaksi valkoista apuvalaisinta.

34. kohta. Hätävilkku. Uuden kohdan mukaan moottoriajoneuvot ja perävaunut on varustettava ja moottoripyörät voidaan varustaa siten, että ne voivat lähettää hätävilkkumerkin.

36. kohta. Pysäköintivalaisin. Uuden kohdan mukaan enintään kuusi metriä pitkissä ja enintään kaksi metriä leveissä moottoriajoneuvoissa saa olla kaksi valkoista etupysäköintivalaisinta ja kaksi punaista takapysäköintivalaisinta tai kummallakin puolella yksi pysäköintivalaisin, joka osoittaa valkoista valoa eteen ja punaista valoa taakse.

37. kohta. Kulmavalaisin ja kaarrevalotoiminto. Kohtaan ehdotetaan lisättäväksi uudet alakohdat 37.1 ja 37.2. Alakohdan 37.1 mukaan moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvoissa saa olla valkoisia kulmavalaisimia. Alakohdan 37.2 mukaan moottoriajoneuvoissa saa olla kaarrevalotoiminto, joka voidaan tuottaa yhdessä lähivalaisimen tai lähivalaisimien kanssa ottamalla käyttöön lisävalonlähde tai -lähteitä tai lisävalaisinyksikkö tai -yksiköitä tai kääntämällä lähivalaisinta tai -valaisimia ajoneuvon molemmilla puolilla. Kaksipyöräisten moottoripyörien kaarrevalon tuottamiseen ajoneuvon kummallakin puolella käytettävät lisävalonlähteet tai lisävalaisinyksiköt voidaan ottaa automaattisesti käyttöön ja poistaa automaattisesti käytöstä vain ajoneuvon kallistumisen perusteella.

38. kohta. Ulkovalaisin. Uuden kohdan mukaan kaikissa moottoriajoneuvoissa saa olla valkoisia ulkovalaisimia.

39. kohta. Useita valo-/merkki-/laiteluokkia koskevat määräykset. Kohtaan ehdotetaan lisättäväksi alakohdat 39.1-39.4. Ehdotettu alakohta 39.2 sisältyy voimassa olevaan sopimukseen kohtana 38.

Uuden alakohdan 39.1 mukaan suuntavalaisimia, hätävilkkuja tai jarruvalaisimia, kun niitä käytetään hätäjarrutuksen merkinä, ja erityisiä varoitusvalaisimia lukuun ottamatta muut valaisimet eivät saa antaa kiertävää tai vilkkuvaa valoa. Sivuväläisimet voivat vilkkua samanaikaisesti suuntavalaisimien kanssa.

Uuden alakohdan 39.3 mukaan kaikkien moottoriajoneuvojen (moottoripyörät mukaan lukien) sekä kaikkien yhden moottoriajoneuvon ja yhden tai useamman perävaunun muodostamien ajoneuvoyhdistelmien sähkökytkentöjen tulee olla sellaiset, että moottoriajoneuvon kauko-, lähi- ja etusumuväläisimet voidaan sytyttää vain yhdessä taka- ja etuväläisimien, mahdollisten ääriväläisimien, mahdollisten sivuväläisimien ja takarekisterikilven väläisimen kanssa. Tätä määräystä ei kuitenkaan sovelleta kauko- ja lähiväläisiin, kun niitä käytetään antamaan tämän yleissopimuksen 32 artiklan 3 kohdan mukaista valomerkkiä.

Uuden alakohdan 39.4 mukaan kaksipyöräiseen moottoripyörään kiinnitetyissä sivuvaunuissa tulee olla edessä valkoinen tai ruskeankeltainen etuväläisin ja takana punainen takaväläisin ja punainen heijastin tämän rajoittamatta sivuvaunuttomille kaksipyöräisille moottoripyörille määrättyjä väläisimiä ja laitteita koskevia määräyksiä. Sähkökytkentöjen on oltava sellaiset, että sivuvaunun etu- ja takaväläisin sytytetään samaan aikaan kuin moottoripyörän takaväläisin.

Liitteen 5 II luvun muutosehdotukset perustuvat E-sääntöön 48, joka on voimassa Euroopan unionissa. E-säännössä 48 määritellään yhdenmukaiset vaatimukset, jotka koskevat ajoneuvojen hyväksyntää väläisimien ja merkkivalolaitteiden asennuksen osalta. Liikenne- ja viestintävirasto antaa kansallisesti tarkemmat määräykset ajoneuvojen väläisinvaatimuksista sekä merkki- ja varoitusväläisimistä ajoneuvolain mukaisesti.

III luku. Muut vaatimukset.

Taustapeili ja muut epäsuoran näkemän tarjoavat laitteet

47. kohta. Liitteessä 5 olevan III luvun D jakson 47 kohtaan ehdotetaan uutta muotoilua, jonka mukaan jokaisessa moottoriajoneuvossa tulee olla yksi tai useampia laitteita, kuten taustapeilejä, joista kuljettaja voi seurata ajoneuvonsa takana olevaa liikennettä. Aiemmin kohdassa mainittiin ainoastaan taustapeilit, joten uudistus mahdollistaa myös muiden apuvälineiden käytön ajoneuvon takana olevan liikenteen seuraamiseen.

Liitteen 5 III luvun muutosehdotus perustuu E-sääntöön 158, joka on voimassa Euroopan unionissa. E-säännössä 158 määritellään yhdenmukaiset vaatimukset, jotka koskevat peruuttamista avustavien laitteiden sekä moottoriajoneuvojen hyväksyntää siltä osin kuin kyse on siitä, että kuljettaja havaitsee ajoneuvojen takana olevat loukkaantumiselle alttiit tienkäyttäjät. Liikenne- ja viestintävirasto antaa kansallisesti tarkemmat määräykset autojen ja niiden perävaunujen teknisistä vaatimuksista ajoneuvolain mukaisesti.

IV luku. Poikkeukset.

60. kohta. A kohtaan ehdotetaan sanamuutoksia, jotka selkeyttävät kohdan luettavuutta. ”Rakenteellinen nopeus tasaisella tiellä” korvataan sanoilla ”suurin rakenteellinen nopeus”. Samalla korvataan toisen virkkeen sana ”nopeus” sanoilla ”suurimmaksi sallituksi nopeudeksi”. Lisäksi nopeus 25 km tunnissa muutetaan nopeudeksi 30 km tunnissa. B kohdassa käsite ”fyysisestä viasta tai puutteesta kärsivä henkilö” korvataan käsitteellä ”liikuntarajoitteinen henkilö”. Näiden sanamuutosten lisäksi kohdan alakohdat järjestetään

uudelleen ja alakohtaan e lisätään esimerkki ajoneuvotyypistä (lumiaura), johon kohdalla viitataan.

61. kohta. Kohdan a alakohta ehdotetaan poistettavaksi. Voimassa olevan a kohdan mukaan sopimuspuolet voivat poiketa liitteen määräyksistä ja sallia ruskeakeltaisen värin käytön moottoriajoneuvojen ja perävaunujen etuvalaisimissa. C kohtaan ehdotetaan sanamuutosta, jossa ”hälytysajoneuvojen pyörivät vilkkuvat valaisimet” muutetaan muotoon ”erityiset varoitusvalaisimet”.

Alakohdat e ja h ehdotetaan myös poistettavaksi. Voimassa olevan e alakohdan mukaan sopimuspuolet voivat poiketa liitteen määräyksistä sallimalla eteenpäin ja taaksepäin suuntautuvan sinisen valon käytön pyörivissä ja vilkkuvissa valaisimissa. Voimassa olevan h alakohdan mukaan sopimuspuolet voivat poiketa liitteen määräyksistä sallimalla punaisen värin käytön takimmaisissa sivuheijastimissa ja sivuvalaisimissa.

Liitteessä 5 olevan IV luvun meripihkan värisiä etusuuntavalaisimia ja punaisia takimmaisista sivusuuntaheijastimia/sivuvalaisimia koskevat poikkeukset ehdotetaan poistettavaksi, koska tällaiset laitteet kuuluvat nyt liitteen 5 säännösten soveltamisalaan. Liitteen 5 lisäys (trikromattiset koordinaatit) poistetaan sopimuksesta.

Ehdotetut sopimusmuutokset ovat sopusoinnussa tieliikennelain säännöksen kanssa, eivätkä ne edellytä muutoksia kansalliseen sääntelyyn.

7 Voimaantulo

Sopimusmuutokset tulevat voimaan, kun kuusi kuukautta on kulunut muutosehdotusten jakamisesta laskettavan 12 kuukauden ajanjakson päättymisestä. YK:n pääsihteeri on jakanut muutosehdotukset sopimuspuolille 9.8.2023. Mikäli vähemmän kuin yksi kolmasosa osapuolista hylkää muutokset tai pyytää konferenssin koolle kutsumista, tulevat muutokset voimaan 9.2.2025.

Ehdotetaan, että esitykseen sisältyvä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimusmuutosten kanssa.

8 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Ahvenanmaan itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaan jos valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, johon Suomi sitoutuu, sisältää määräyksen itsehallintolain mukaan maakunnan toimivaltaan kuuluvassa asiassa, maakuntapäivien on, jotta määräys tulisi voimaan maakunnassa, hyväksyttävä säädös, jolla määräys saatetaan voimaan.

Tieliikennettä koskevat sopimusmuutokset kuuluvat itsehallintolain 18 §:n 21 kohdan perusteella Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan, minkä vuoksi muutosten voimaansaattamissäädökselle pyydetään itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaisesti maakuntapäivien suostumus.

9 Toimeenpano ja seuranta

Tieliikennesopimuksen 3 artiklan mukaan sopimuspuolet ryhtyvät tarpeellisiin toimenpiteisiin varmistaakseen, että niiden alueilla voimassa olevat liikennesäännöt vastaavat asiasisällöltään yleissopimuksen II luvun määräyksiä. Samoin sopimuspuolet ryhtyvät tarpeellisiin

toimenpiteisiin varmistaakseen, että niiden alueella voimassa olevat moottoriajoneuvoja ja perävaunuja koskevat teknilliset vaatimukset ovat tämän yleissopimuksen 5 liitteen mukaiset.

10 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

10.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Hallituksen esityksessä hyväksyttäväksi ehdotettu sopimus on kansainvälinen sopimus, jonka hyväksymisestä noudatetaan perustuslain 93 ja 94 §:ssä säädettyä menettelyä ja jonka voimaansaattamisessa sovelletaan perustuslain 95 §:ssä säädettyä menettelyä.

Perustuslain 94 §:n mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen.

Perustuslain 95 §:n mukaan valtiosopimuksen ja muun kansainvälisen velvoitteen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan voimaan lailla. Kansainvälisen velvoitteen hyväksymisestä päätetään äänten enemmistöllä ja lakiehdotus kansainvälisen velvoitteen voimaansaattamisesta käsitellään tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä, ellei ehdotus koske perustuslakia tai valtakunnan alueen muuttamista taikka Suomen täysivaltaisuuden kannalta merkittävää toimivallan siirtoa Euroopan unionille, kansainväliselle järjestölle tai kansainväliselle toimielimelle.

Valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen määräys on eduskunnan perustuslakivaliokunnan kannan mukaan luettava lainsäädännön alaan, 1) jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, 3) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla taikka, 4) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai 5) siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla.

Tieliikennesopimuksen 25 bis artiklan 2 kohtaan ja 32 artiklan 4, 5, 7, 8, 12 ja 14 kohtiin ehdotetut muutokset liittyvät liikennesääntöihin. Tieliikennelaissa on edellä mainittuihin muutoskohtiin liittyviä säännöksiä. Ehdotetut sopimusmuutokset kuuluvat lainsäädännön alaan. 25 bis ja 32 artiklaan ehdotetut sopimusmuutokset ovat pääosin sopusoinnussa tieliikennelain säännösten kanssa, eivätkä ne edellytä muutoksia kansalliseen sääntelyyn. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp s. 2, PeVL 12/2000 vp s. 2 ja PeVL 31/2001 vp s. 2).

Perustuslakivaliokunnan mukaan eduskunta antaa nimenomaisella päätöksellä suostumuksen myös sellaisten sopimusmääräyksiä koskevien varaumien, selitysten ja julistusten antamiseen, jotka vaikuttavat Suomen kansainvälisten velvoitteiden sisältöön tai laajuuteen itse sopimukseen verrattuna (esim. PeVL 29/2021 vp, 7 kappale). Suomi tekisi yleissopimuksen 32 artiklan 14 kohtaan varauksen siltä osin, kuin kyse on punaisen varoitusvalaisimen käytöstä tieliikenteessä. Yleissopimukseen tehtäväksi ehdotettava varauksena kuuluu lainsäädännön alaan ja vaatii eduskunnan hyväksynnän.

Sopimuksen liitteisiin 1 (kohdat 2 ja 8) ja 5 (kohdat 19-39.4) ehdotetut muutokset liittyvät velvollisuuteen hyväksyä moottoriajoneuvot ja perävaunut kansainväliseen liikenteeseen sekä moottoriajoneuvojen ja perävaunujen teknillisiin vaatimuksiin. Kyseiset vaatimukset ovat jo

voimassa vuoden 1958 tarkistetun sopimuksen mukaisesti. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/858 vahvistetaan hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset kaikkien uusien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää ja markkinoille saattamista varten. Kyseisellä asetuksella sisällytetään E-säännöt EU-tyyppihyväksyntäjärjestelmään joko tyyppihyväksyntää koskevin vaatimuksina tai unionin lainsäädännön vaihtoehtoina. Suomessa Liikenne- ja viestintävirasto antaa kansallisesti tarkemmat määräykset ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista ajoneuvolain mukaisesti.

10.2 Käsittelyjärjestys

Koska sopimusmuutokset eivät sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, sopimusmuutokset voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus niiden voimaansaattamislainsäädännön tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

1. ponsi

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että eduskunta hyväksyisi Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission alaisen liikenneturvallisuustyöryhmän 86. istunnossa Genevessä 13.3.2023 hyväksytyt muutokset tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen,

ja että eduskunta hyväksyisi annettavaksi yleissopimuksen 32 artiklaa koskevan varauman, jonka mukaan Suomi ei katso olevansa yleissopimuksen 32 artiklan 14 kohdan a alakohdan määräysten sitoma siltä osin kuin kyse on punaisen erityisen varoitusvalaisimen käytöstä liikenteessä.

2. ponsi

Koska muutokset sisältävät määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen tehdyistä muutoksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen (1968) Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission alaisen liikenneturvallisuustyöryhmän 86. istunnossa Genevessä 13 päivänä maaliskuuta 2023 tehtyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Muutosten muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 18.4.2024

Pääministeri

Petteri Orpo

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne

**TIELIIKENNETTÄ KOSKEVAN
YLEISSOPIMUKSEN (1968)
MUUTOSEHDOTUS**

25 bis artiklan 2 kohta

2. Vaikka tunneli on valaistu, kaikkien kuljettajien on varmistettava, että kauko- tai lähivalaisimet on kytketty toimintaan.

32 artikla

Valaisimien käyttöä koskevat säännöt

1. Auringonlaskun ja -nousun välisenä aikana, tai muuten milloin näkyvyys on riittämätön esimerkiksi sumun, lumisateen tai rankkasateen vuoksi, liikkuvassa ajoneuvossa on oltava kytkettynä seuraavat valaisimet:

(a) Moottorikäyttöisissä ajoneuvoissa ja mopoissa kauko- tai lähivalaisimet ja takavalaisimet, sen mukaan mitkä valaisimet tässä yleissopimuksessa on määrätty pakolliseksi kullekin ajoneuvoluokalle;

(b) Perävaunuissa etuvalaisimet, jos ne tämän yleissopimuksen 5 liitteen 22.2 kohdassa määrätään pakollisiksi, sekä vähintään kaksi takavalaisinta.

2. Kaukovalaisimet on kytkettävä pois päältä ja niiden sijasta käytettävä lähivalaisimia:

(a) taajamissa, jos tie on riittävästi valaistu, ja taajamien ulkopuolella, jos tie on jatkuvasti valaistu ja valaistus on riittävää, jotta kuljettaja pystyy näkemään selvästi riittävälle etäisyydelle ja jotta muut tienkäyttäjät näkevät ajoneuvon riittävän kaukaa;

(b) riittävän kaukana toisesta ajoneuvosta, jonka kuljettaja aikoo ohittaa, jotta vältettäisiin häikäisy ja toisen ajoneuvon kuljettaja voi jatkaa ajoaan vaivattomasti ja ilman vaaraa,

(c) muissa olosuhteissa, joissa on välttämätöntä olla häikäisemättä muiden

**AMENDMENT PROPOSAL TO THE
CONVENTION ON ROAD TRAFFIC
(1968)**

article 25 bis, paragraph 2

2. Even if the tunnel is lit, all drivers shall ensure that the driving or passing beam headlamps are switched on.

article 32

Rules of the use of lamps

1. Between nightfall and dawn and in any other circumstances when visibility is inadequate on account, for example, of fog, snowfall or heavy rain, the following lamps shall be lit on a moving vehicle:

(a) On power-driven vehicles and mopeds, the driving beam headlamp(s) or passing beam headlamp(s) and the rear position lamp(s), according to the equipment prescribed by the present Convention for the vehicle of each category;

(b) On trailers, front position lamps, if such lamps are required according to Annex 5, paragraph 22.2, of this Convention, and not less than two rear position lamps.

2. Driving beam headlamps shall be switched off and replaced by passing beam headlamps:

(a) In built-up areas where the road is adequately lighted and outside built-up areas where the road is continuously lighted and the lighting is sufficient to enable the driver to see clearly for an adequate distance and to enable other road users to see the vehicle far enough away;

(b) When a driver is about to pass another vehicle, so as to prevent dazzle far enough away to enable the driver of the other vehicle to proceed easily and without danger;

(c) In any other circumstances in which it is necessary to avoid dazzling other road-users or the users of a waterway or railway running alongside the road.

tienkäyttäjien tai tien vieressä olevalla vesiväylällä taikka rautatiellä liikkuvia.

3. Kuitenkin kun ajoneuvo seuraa toista lähietäisyydellä, kaukovalaisimia voidaan käyttää 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti ohitusaikomuksesta kertovan valomerkin antamiseen.

4. Sumuvalaisimia saa käyttää vain sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa sekä etusumuvalaisimia lähivalaisimien sijasta. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan kuitenkin sallia etusumuvalaisimien ja lähivalaisimien yhtäaikaista käyttöä, etusumuvalaisimien ja kulmavalaisimien yhtäaikaista käyttöä tai vain etusumuvalaisimien käyttöä kapeilla mutkaisilla teillä.

5. Ajoneuvoissa, jotka on varustettu etuvalaisimilla, nämä valaisimet on kytkettävä toimintaan yhdessä kauko-, lähi- tai etusumuvalaisimien kanssa. Etuvalaisinten sijasta voidaan käyttää lähivalaisimia ja/tai ajovalaisimia, mikäli etuvalaisimet kytkeytyvät automaattisesti toimintaan uudelleen, jos lähivalaisimet ja/tai ajovalaisimet vikaantuvat.

6. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan moottoriajoneuvojen kuljettajille tehdä päiväsaikaan pakolliseksi joko lähi- tai huomiovalaisimien käyttö.

7. Päiväsaikaan moottoripyörässä on ajon aikana käytettävä edessä vähintään yhtä lähivalaisinta sekä takana yhtä punaista valaisinta. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan sallia huomiovalaisimien käyttöä lähivalaisimien sijasta.

8. Tielle pysäyttäneen tai pysäköidyn moottorikäyttöisen ajoneuvon ja moottorikäyttöiseen ajoneuvoon kytketyn perävaunun olemassaolo on auringonlaskun ja -nousun välisenä aikana ja muulloin, jos näkyvyys on riittämätön, osoitettava etu- ja takavalaisimilla Sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa voidaan myös käyttää lähivalaisimia tai etusumuvalaisimia. Takasumuvalaisimia voidaan käyttää näissä olosuhteissa takavalaisimien lisäksi.

9. Tämän artiklan 8 kohdan määräyksistä huolimatta etu- ja takavalaisinten sijasta

3. When, however, a vehicle is following closely behind another vehicle, driving beam headlamps may be used to give a luminous warning as referred to in Article 28 paragraph 2 of the intention to overtake.

4. Fog lamps may be lit only in fog or any similar condition of reduced visibility and, as regards front fog lamps, as a substitute for passing beam headlamps. However, domestic legislation may authorize the simultaneous use of front fog lamps and passing beam headlamps, the simultaneous use of front fog lamps and cornering lamps, and the use of front fog lamps on narrow, winding roads.

5. On vehicles equipped with front position lamps, such lamps shall be switched on together with the driving beam headlamps, the passing beam headlamps or the front fog lamps. The function of the front position lamps may be substituted by the passing beam headlamps and/or the driving beam headlamps, provided that in case of failure of such lamps the front position lamps are automatically switched on again.

6. Domestic legislation may make it compulsory for drivers of motor vehicles to use during the day either passing beam headlamps or daytime running lamps.

7. During the day, a motorcycle moving on the road shall have lit at least one passing beam headlamp to the front and a red lamp to the rear. Domestic legislation may permit the use of daytime running lamps instead of passing beam headlamps.

8. Between nightfall and dawn and in any other circumstances when visibility is inadequate, the presence of power-driven vehicles and of trailers coupled to power-driven vehicles, standing or parked on a road shall be indicated by front and rear position lamps. In fog or any similar condition of reduced visibility, passing beam headlamps or front fog lamps may be used. Rear fog lamps may in these conditions be used as a supplement to the rear position lamps.

9. Notwithstanding the provisions of paragraph 8 of this Article, within a built-up area the front and rear position lamps may be replaced by parking lamps, provided that:

(a) The vehicle does not exceed 6 m in length and 2 m in width;

voidaan taajamassa käyttää pysäköintivalaisimia, edellyttäen että:

(a) ajoneuvo ei ole pidempi kuin kuusi metriä tai leveämpi kuin kaksi metriä;

(b) ajoneuvon ei ole kytketty perävaunua;

(c) pysäköintivalaisimet on sijoitettu sille puolelle ajoneuvoa, joka on kauimpana ajoradan reunasta ajoneuvon ollessa pysähtyneenä tai pysäköitynä siihen.

10. Tämän artiklan 8 ja 9 kohdan määräyksistä huolimatta ajoneuvo voi olla pysähtyneenä tai pysäköitynä ilman mitään valaisimia:

(a) tiellä, joka on valaistu siten, että ajoneuvo on selvästi nähtävissä riittävältä etäisyydeltä;

(b) ajoradan tai päällystetyn pientareen ulkopuolella;

(c) ilman akkua olevien mopojen tai kaksipyöräisten sivuvaunuttomien moottoripyörien ollessa kyseessä taajamassa aivan ajoradan reunalla.

11. Kansallisessa lainsäädännössä voidaan tehdä poikkeuksia 8 ja 9 kohdan määräyksiin ajoneuvojen pysäyttämisen tai pysäköinnin suhteen erittäin vähän liikennöidyissä taajamissa.

12. Peruutusvalaisimia saa käyttää vain peruutettaessa tai ryhdyttäessä peruuttamaan ajoneuvoa.

Valinnaiset lisäperuutusvalaisimet voi jättää palamaan lyhyiden ja hitaiden eteenpäin siirtymisten ajaksi.

12 bis. Apuvalaisimia saa käyttää vain, kun ajoneuvo liikkuu enintään 10 kilometrin (6 mailin) tuntinopeudella.

13. Hätävilkkuja saa käyttää vain toisten tienkäyttäjien varoittamiseen erityisestä vaarasta,

(a) kun rikkoontunutta tai onnettomuudessa osallisena ollutta ajoneuvoa ei voida välittömästi siirtää ja kun kyseinen ajoneuvo muodostaa esteen muille tienkäyttäjille;

(b) kun muita tienkäyttäjiä varoitetaan välittömästä vaarasta.

14. Erityiset varoitusvalaisimet:

(a) Sinistä ja/tai punaista valaisinta saavat käyttää vain hälytysajoneuvot, jotka ovat suorittamassa kiireistä tehtävää tai joista muita tienkäyttäjiä on tarpeen varoittaa

(b) No trailer is coupled to the vehicle;

(c) The parking lamps are placed on that side of the vehicle which is furthest from the carriageway edge alongside which the vehicle is standing or parked.

10. Notwithstanding the provisions of paragraphs 8 and 9 of this Article, a vehicle may be standing or parked without any lamps lit:

(a) On a road lit in such a way that the vehicle is clearly visible at an adequate distance;

(b) Away from the carriageway and hard shoulder;

(c) In the case of mopeds and two-wheeled motorcycles without a side-car which are not equipped with batteries, at the extreme edge of a carriageway in a built-up area.

11. Domestic legislation may grant exemptions from the provisions of paragraphs 8 and 9 of this Article for vehicles standing or parked in built-up areas where there is very little traffic.

12. Reversing lamps may be used only when the vehicle is reversing or about to reverse; optional additional reversing lamps may remain illuminated during short and slow forward manoeuvres.

12 bis. Manoeuvring lamps may be used only when the vehicle is moving at a speed not exceeding 10 km (6 miles) per hour.

13. Hazard warning signals may be used only to warn other road-users of a particular danger:

(a) When a vehicle which has broken down or has been involved in an accident cannot be moved immediately, so that it constitutes an obstacle to other road-users;

(b) When indicating to other road-users the risk of an imminent danger.

14. Special warning lamps:

(a) Displaying a blue and/or red light may be used only on priority vehicles when carrying out an urgent mission or when in other cases it is necessary to give warning to other road users of the presence of the vehicle;

(b) Displaying an amber light may be used only when the vehicles are assigned to the specific tasks for which they were equipped with the special warning lamp or when the

(b) Ruskeankeltaista valaisinta saa käyttää vain, jos ajoneuvo on määrätty tehtäviin, joita varten ajoneuvo on varustettu erityisellä varoitusvalaisimella tai jos muita tienkäyttäjiä on tarpeen varoittaa kyseisestä ajoneuvosta.

(c) Kansallisella lainsäädännöllä voidaan sallia muunväristen valojen käyttö.

15. Ajoneuvossa ei missään tapauksessa saa olla punaista valaisinta edessä ja valkoista valaisinta takana, paitsi 5 liitteen 61 kohdassa määrättyissä poikkeustapauksissa. Ajoneuvoa ei saa muuttaa tai lisätä siihen valaisimia tavalla, joka on ristiriidassa tämän vaatimuksen kanssa.

Liite 1

**POIKKEUKSET
VELVOLLISUUDESTA HYVÄKSYÄ
MOOTTORIAJONEUVOT JA
PERÄVAUNUT KANSAINVÄLISEEN
LIIKENTEeseen**

2. Tämän liitteen 1 kohtaa sovellettaessa ei ajoneuvon suurimman sallitun leveyden ylitykseksi katsota seuraavien varusteiden ajoneuvon ulkoreunan ylittävää osaa:

(a) sitä renkaiden osaa, joka on renkaan ja maan välisen kosketuskohdan lähellä, eikä ilmanpaineen valvontajärjestelmiin yhdistettäviä liittimiä;

(b) renkasiin asennettuja liukusteita;

(c) rakenteeltaan sellaisia taustapeilejä tai peruuttamista avustavia laitteita, jotka kohtuullisella voimalla painettaessa myötäävät sekä eteen- että taaksepäin niin, etteivät ne tällöin enää ylitä ajoneuvon suurinta sallittua leveyttä;

(d) suunnanosoituslaitteita eikä äärivaloja edellyttäen, että ne eivät ylitä ajoneuvon reunaa enempää kuin muutamalla senttimetrillä;

(e) kuormaan asetettuja tullin sinettejä tai tällaisten sinettien varmistukseksi ja suojaksi asennettuja laitteita.

8. Sopimuspuolet voivat kieltäytyä hyväksymästä alueelleen kansainväliseen liikenteeseen moottoriajoneuvoja, joiden

presence of such vehicles on the road constitutes a danger or inconvenience to other road-users;

(c) Displaying a light of any other colour may be authorized by domestic legislation.

15. In no circumstances shall a vehicle display a red light to the front or white light to the rear, subject to the exemptions mentioned in Annex 5, paragraph 61. A vehicle shall not be modified or lamps added to it in a way which could conflict with this requirement.

Annex 1

**EXCEPTIONS TO THE OBLIGATION
TO ADMIT MOTOR VEHICLES AND
TRAILERS IN INTERNATIONAL
TRAFFIC**

2. For the purposes of paragraph 1 of this Annex, the lateral projection of the following shall not be regarded as projection beyond the permissible maximum width:

(a) Tyres, near their point of contact with the ground and connections of tyre-pressure monitoring systems;

(b) Anti-skid devices mounted on the wheels;

(c) Rear view mirrors/devices for indirect vision designed so as to yield both forwards and backwards under moderate pressure so that they no longer project beyond the permissible maximum width;

(d) Side direction-indicators and marker lights, provided that such projection does not exceed a few centimetres;

(e) Customs seals affixed to the load, and devices for the securing and protection of such seals.

8. Contracting Parties may refuse to admit to their territories in international traffic any motor vehicle equipped with passing beam headlamps with asymmetric beams if such beams have not been adapted to suit the direction of traffic in their territories.

Annex 5

epäsymmetrisiä lähivaloja ei ole muutettu sen alueella voimassa olevan liikennesuunnan mukaisiksi.

Liite 5

MOOTTORIAJONEUVOJEN JA PERÄVAUNUJEN TEKNILLISET VAATIMUKSET

I LUKU

Jarrut D. Moottoripyörien jarrut

18. (a) Moottoripyörässä tulee olla kaksi jarrua, joista toinen vaikuttaa ainakin takapyörään tai -pyöriin ja toinen ainakin etupyörään tai -pyöriin; moottoripyörään liitettyssä sivuvaunussa ei vaadita jarruja. Näillä jarrulaitteilla tulee voida hidastaa moottoripyörän nopeutta ja pysäyttää se turvallisesti, nopeasti ja tehokkaasti riippumatta sen kuormituksesta tai sen käyttämän tien pitkittäisestä kaltevuudesta;

(b) Vaihtoehtona tämän kohdan alakohdan a määräyksille moottoripyörässä voi olla jarrujärjestelmä, joka vaikuttaa kaikkien pyörien jarruihin ja joka koostuu kahdesta tai useammasta osajärjestelmästä, joita käytetään yhdellä ainoalla ohjauslaitteella, joka on suunniteltu niin, että yksittäinen vika missä tahansa osajärjestelmässä ei haittaa muiden osajärjestelmien toimintaa;

(c) Tämän kohdan alakohdan a määräysten lisäksi tulee moottoripyörissä, joiden kolme pyörää on sijoitettu symmetrisesti ajoneuvon pituussuunnassa, olla tämän liitteen alakohdan 5 b vaatimuksen täyttävä seisontajarru.

II LUKU

Ajoneuvojen valaisimet ja merkinantolaitteet

A. Määritelmät

19. Tässä luvussa käsite:

TECHNICAL CONDITIONS CONCERNING MOTOR VEHICLES AND TRAILERS

CHAPTER I

Braking D. Braking of motorcycles

18. (a) Every motorcycle shall be equipped with two brakes, one of which acts at least on the rear wheel or wheels and the other at least on the front wheel or wheels; if a side-car is attached to a motorcycle, braking of the side-car wheel shall not be required. These braking devices shall be capable of slowing down the motorcycle and of stopping it safely, rapidly and effectively, whatever its conditions of loading and whatever the upward or downward gradient of the road on which it is moving;

(b) As an alternative to the provisions of subparagraph (a) of this paragraph, a motorcycle may be equipped with a brake system that operates the brakes on all wheels, consisting of two or more subsystems actuated by a single control designed so that a single failure in any subsystem does not impair the operation of any other subsystem;

(c) In addition to the provisions of subparagraph (a) of this paragraph, motorcycles having three wheels symmetrically arranged in relation to the vehicle's median longitudinal plane shall be equipped with a parking brake that fulfils the conditions stated in paragraph 5 (b) of this Annex.

CHAPTER II

Vehicle lighting and light-signalling devices

A. Definitions

19. For the purposes of this chapter, the term:

(a) "Driving beam headlamp" means a lamp used to illuminate the road over a long distance ahead of the vehicle;

(b) "Passing beam headlamp" means a lamp used to illuminate the road ahead of the

(a) ”kaukovalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään valaisemaan tietä pitkältä etäisyydeltä ajoneuvon edessä;

(b) ”lähivalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään valaisemaan tietä ajoneuvon edessä niin, ettei se aiheuta liiallista häikäisyä tai haittaa vastaantuleville kuljettajille ja muille tienkäyttäjille;

(c) ”mukautuva etuvalaisujärjestelmä” tarkoittaa valaisinlaitetta, jonka tuottaman lähivalon ja/tai kaukovalon ominaisuudet muuttuvat automaattisesti käyttöolosuhteiden mukaan;

(d) ”kulmavalaisin” tarkoittaa valaisinta, joka valaisee tarkemmin sen tien osan, joka sijaitsee lähellä ajoneuvon etukulmaa, sillä sivulla, mihin suuntaan ajoneuvo on kääntymässä;

(e) ”kaarrevalaisin” tarkoittaa valaisutoimintoa, joka tuottaa lisävaloa ajoneuvon kääntyessä;

(f) ”etuvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään ilmaisemaan ajoneuvon sijainti ja leveys edestä katsottaessa;

(g) ”takavalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään osoittamaan ajoneuvon sijainti ja leveys takaapäin katsottuna;

(h) ”jarruvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään osoittamaan ajoneuvon takana oleville tienkäyttäjille, että kuljettaja jarruttaa käyttöjarrulla;

(i) ”etusumuvaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään parantamaan ajoradan valaisua ajoneuvon edessä sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa;

(j) ”takasumuvaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään tekemään ajoneuvo näkyvämmäksi takaapäin sumussa tai muissa huonon näkyvyyden olosuhteissa;

(k) ”peruutusvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään ajoneuvon takana olevan ajoradan valaisemiseen ja varoittamaan muita tienkäyttäjiä siitä, että ajoneuvo on peruuttamassa tai aikeissa peruuttaa, tai jos kyse on valinnaisesta lisäperuutusvalaisimesta, antamaan valoa ajoneuvon sivulle hitaita siirtymiä varten;

(l) ”apuvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jolla suunnataan lisävaloa ajoneuvon sivulle hitaiden siirtymisten helpottamiseksi;

vehicle without causing undue dazzle or discomfort to oncoming drivers and other road users;

(c) “Adaptive front lighting system” means a lighting device providing beams with differing characteristics for automatic adaptation to varying conditions of use of the passing beam and/or the driving beam;

(d) “Cornering lamp” means a lamp used to provide supplementary illumination of that part of the road which is located near the forward corner of the vehicle at the side towards which the vehicle is going to turn;

(e) “Bend lighting” means a lighting function to provide enhanced illumination in bends;

(f) “Front position lamp” means a lamp used to indicate the presence and the width of the vehicle when viewed from the front;

(g) “Rear position lamp” means a lamp used to indicate the presence and the width of the vehicle when viewed from the rear;

(h) “Stop lamp” means a lamp used to indicate to other road users to the rear of the vehicle that the longitudinal movement of the vehicle is intentionally retarded;

(i) “Front fog lamp” means a lamp used to improve the illumination of the road ahead of the vehicle in case of fog or any similar condition of reduced visibility;

(j) “Rear fog lamp” means a lamp used to make the vehicle more visible from the rear in fog or any similar condition of reduced visibility;

(k) “Reversing lamp” means a lamp used to illuminate the road to the rear of the vehicle and provide a warning signal to other road users that the vehicle is reversing or about to reverse, or, in the case of optional additional reversing lamps, to provide illumination to the side for slow manoeuvres;

(l) “Manoeuvring lamp” means a lamp used to provide supplementary illumination to the side of the vehicle to assist during slow manoeuvres;

(m) “Direction-indicator lamp” means a lamp used to indicate to other road users that the driver intends to change direction to the right or to the left;

(n) “Parking lamp” means a lamp which is used to draw attention to the presence of a

(m) ”suuntavalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään osoittamaan muille tienkäyttäjille, että kuljettaja aikoo muuttaa suuntaa oikealle tai vasemmalle;

(n) ”pysäköintivalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään ilmaisemaan pysäköidyn ajoneuvon sijainti taajama-alueella. Tällaisissa olosuhteissa sitä voidaan käyttää etu- ja takavalaisimien sijasta;

(o) ”äärivalaisin” tarkoittaa valaisinta, joka on asennettu lähelle ajoneuvon ulointa reunaa ja mahdollisimman lähelle ajoneuvon yläreunaa ja joka on tarkoitettu ilmaisemaan selvästi ajoneuvon kokonaisuuden. Tietyissä ajoneuvoissa ja perävaunuissa tämä valaisin on tarkoitettu täydentämään ajoneuvon etu- ja takavalaisimia ja kiinnittämään erityistä huomiota ajoneuvon kokoon;

(p) ”hätävilkku” tarkoittaa ajoneuvon kaikkien suuntavalaisimien yhtäaikaista toiminnalla annettua merkkiä;

(q) ”sivuvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jota käytetään ilmaisemaan ajoneuvon sijainti sivulta katsottaessa;

(r) ”erityinen varoitusvalaisin” tarkoittaa valaisinta, jonka tarkoituksena on osoittaa hälytysajoneuvoja tai ajoneuvoa taikka ajoneuvosaattuetta, jonka olemassaolo tiellä saattaa aiheuttaa vaaran tai haittaa muille tienkäyttäjille;

(s) ”takarekisterikilven valaisin” tarkoittaa laitetta, jonka tarkoituksena on varmistaa takarekisterikilven valaiseminen; se voi koostua useista optisista elementeistä;

(t) ”huomiovalaisin” tarkoittaa valaisinta, jonka tarkoituksena on parantaa ajoneuvon etuosan havaittavuutta ja näkyvyyttä ajon aikana;

(u) ”ulkovalaisin” tarkoittaa valaisinta, joka antaa lisävaloa ajoneuvon ulkopuolelle ajoneuvon nousemisen, ajoneuvosta poistumisen ja ajoneuvon lastaamisen helpottamiseksi;

(v) ”heijastin” tarkoittaa laitetta, joka ilmaisee ajoneuvon sijainnin heijastamalla valoa, joka on peräisin ajoneuvon kuulumatommasta valonlähteestä;

(w) ”näkyvyysmerkintä” tarkoittaa välinettä, jonka tarkoituksena on parantaa ajoneuvon havaittavuutta sivusta tai takaa katsottuna (tai perävaunujen osalta myös

parked vehicle in a built-up area. In such circumstances it may replace the front and rear position lamps;

(o) “End-outline marker lamp” means a lamp fitted near to the extreme outer edge and as close as possible to the top of the vehicle and intended to indicate clearly the vehicle’s overall width. This lamp is intended, for certain motor vehicles and trailers, to complement the vehicle’s front and rear position lamps by drawing particular attention to its bulk;

(p) “Hazard warning signal” means a signal given by the simultaneous functioning of a vehicle’s direction-indicator lamps;

(q) “Side marker lamp” means a lamp used to indicate the presence of the vehicle when viewed from the side;

(r) “Special warning lamp” means a lamp intended to indicate either priority vehicles, or a vehicle, or a group of vehicles whose presence on the road may constitute a danger or inconvenience to other road users;

(s) “Rear registration plate lamp” means a device used to illuminate the space reserved for the rear registration plate; such a device may consist of several optical components;

(t) “Daytime running lamp” means a lamp intended to make the vehicle more visible from in front when being driven during daytime;

(u) “Exterior courtesy lamp” means a lamp used to provide supplementary illumination to assist the entry and exit of the vehicle driver and passenger or in loading operations;

(v) “Retro-reflector” means a device used to indicate the presence of a vehicle by the reflection of light emanating from a light source not connected to the vehicle;

(w) “Conspicuity marking” means a device intended to increase the conspicuity of a vehicle when viewed from the side or rear (or, in the case of trailers, additionally from the front) by the reflection of light emanating from a light source not connected to the vehicle;

(x) “Illuminating surface” means an orthogonal projection of the lamp in a plane perpendicular to its axis of reference and in contact with the exterior light-emitting

edestä) heijastamalla valoa, joka on peräisin ajoneuvoon kuulumattomasta valonlähteestä;

(x) ”valaiseva pinta” tarkoittaa valoa lähettävän tehollisen pinnan kohtisuoraa projektiota poikittaisella tasolla. Heijastimissa tehollinen pinta tarkoittaa valoa heijastavan optisen yksikön näkyvää pintaa.

B. Tekniset vaatimukset

20. Periaatteet

20.1 Tässä luvussa mainittujen valojen värien tulee olla mahdollisimman suuressa määrin pyörillä varustettuja ajoneuvoja ja niihin asennettavia ja/tai niissä käytettäviä varusteita ja osia koskeissa kansainvälisissä oikeudellisissa välineissä annettujen määritelmien mukaisia*.

20.2 Tietty valaisutoiminto voidaan saada aikaan useammalla kuin yhdellä valaisimella.

20.3 Samassa ajoneuvossa samaan suuntaan osoittavien, samassa tarkoituksessa käytettävien valaisimien tulee olla samanväriset.

Lukumäärältään parilliset valaisimet ja heijastimet tulee sijoittaa symmetrisesti ajoneuvon pituusakselin määräämään pystytasoon nähden, lukuun ottamatta ulkomuodoltaan epäsymmetrisiä ajoneuvoja. Samaan pariin kuuluvien valaisimien voimakkuuden tulee olla suunnilleen sama. Näitä määräyksiä ei sovelleta mukautuvaan etuvalaisujärjestelmään.

20.4 Erilaiset valaisimet ja, tämän luvun muiden kohtien määräykset huomioon ottaen, myös valaisimet ja heijastimet voidaan keskenään yhdistää tai ryhmittää samaan laitteeseen edellyttäen, että jokainen näistä valaisimista ja heijastimista täyttää tämän liitteen kulloinkin kysymykseen tulevat määräykset.

21. Kaukovalaisin, lähivalaisin, mukautuva etuvalaisujärjestelmä ja valaiseva pinta

surface of the lamp. For a retro-reflector, the light-emitting surface is considered to be delimited by planes contiguous to the outermost parts of the retro-reflector's optical system.

B. Technical requirements

20. Principles

20.1 The colours of lights mentioned in this chapter shall, as far as possible, be in accordance with the definitions given in the international legal instruments concerning wheeled vehicles, equipment and parts which can be fitted and/or be used on wheeled vehicles.*

20.2 A specific illuminating function can be performed by more than one lamp.

20.3 Lamps on a given vehicle having the same function and facing in the same direction shall be of the same colour.

Lamps and retro-reflectors which are of even number shall be placed symmetrically in relation to the vehicle's median longitudinal plane, except on vehicles with an asymmetrical external shape. The intensity of the lamps in each pair shall be substantially the same. These provisions do not apply to an adaptive front lighting system.

20.4 Lamps of different kinds, and, subject to the provisions of other paragraphs of this chapter, lamps and retro-reflectors, may be grouped or incorporated in the same device, provided that each of these lamps and reflectors complies with the applicable provisions of this Annex.

21. Driving beam headlamp, passing beam headlamp, adaptive front lighting system and illuminating surface

21.1 With the exception of motorcycles, every motor vehicle with a maximum authorized design speed exceeding 40 km (25 miles) per hour shall be equipped in front with an even number of white driving beam headlamps or the relevant parts of an adaptive front lighting system.

21.1 Moottoripyöriä lukuun ottamatta kaikissa moottoriajoneuvoissa, joiden suurin sallittu rakenteellinen nopeus on yli 40 kilometriä (25 mailia) tunnissa, tulee olla edessä parillinen määrä valkoisia kaukovaloja tai mukautuvan etuvalaisujärjestelmän asiaankuuluvat osat.

21.2 Moottoripyöriä lukuun ottamatta kaikissa moottoriajoneuvoissa, joiden suurin sallittu rakenteellinen nopeus on yli 10 kilometriä (kuusi mailia) tunnissa, tulee olla edessä kaksi valkoista lähivaloa tai mukautuvan etuvalaisujärjestelmän asiaankuuluvat osat.

21.3 Ottaen huomioon, että sopimuspuolet, jotka tämän yleissopimuksen 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti ovat ilmoittaneet pitävänsä mopoja moottoripyörinä, voivat myöntää kaikista näistä velvoitteista tai joistakin niistä poikkeuksia moottoripolkupyörille:

(a) kaksipyöräisessä sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa moottoripyörässä tulee olla yksi tai kaksi valkoista lähivalaisinta;

(b) kaksipyöräisessä sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa moottoripyörässä, jonka suurin sallittu rakenteellinen nopeus on yli 40 kilometriä (25 mailia) tunnissa, saa olla lähivalaisimen lisäksi ainakin yksi valkoinen kaukovalaisin.

(c) Kaksipyöräisessä sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa moottoripyörässä, jonka suurin sallittu rakenteellinen nopeus on yli 50 kilometriä (31 mailia) tunnissa, tulee olla lähivalaisimen lisäksi ainakin yksi tai kaksi valkoista kaukovalaisinta.

21.4 Kaukovalojen valaisevien pintojen sivureunat eivät saa missään tapauksessa olla lähempänä ajoneuvon sivureunaa kuin lähivalojen valaisevien pintojen sivureunat.

22. Etu- ja takavalaisin

22.1 Kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa olla edessä kaksi valkoista tai ruskeankeltaista etuvalaisinta.

21.2 With the exception of motorcycles, every motor vehicle with a maximum authorized design speed exceeding 10 km (6 miles) per hour shall be equipped in front with two white passing beam headlamps or the relevant parts of an adaptive front lighting system.

21.3 Subject to the possibility that exemption from all or some of these obligations may be granted in respect of mopeds by Contracting Parties which, in conformity with Article 54 paragraph 2 of the Convention, have declared that they treat mopeds as motorcycles:

(a) Every two-wheeled motorcycle with or without a side-car shall be equipped with one or two white passing beam headlamps;

(b) Every two-wheeled motorcycle with or without a side-car with an authorized maximum design speed exceeding 40 km (25 miles) per hour may be equipped, in addition to the passing beam headlamps, with at least one white driving-beam headlamp.

(c) Every two-wheeled motorcycle with or without a side-car with an authorized maximum design speed exceeding 50 km (31 miles) per hour shall be equipped, in addition to the passing beam headlamps, with one or two white driving-beam headlamp(s).

21.4 The outer edges of the illuminating surfaces of the driving lamps shall in no case be closer to the extreme outer edge of the vehicle than the outer edges of the illuminating surfaces of the passing beam headlamps.

22. Front position lamp and rear position lamp

22.1 Every motor vehicle other than a two-wheeled motorcycle without a side-car shall be equipped in front with two white or amber front position lamps.

22.2 Every trailer shall be equipped at the front with two white front position lamps if its width exceeds 1.60 m.

22.3 Every two-wheeled motorcycle without a side-car may be equipped at the front with one or two white or amber front position lamps.

22.4 (a) Every motor vehicle other than a two-wheeled motorcycle without a side-car

22.2 Perävaunussa tulee olla edessä kaksi valkoista etuvalaisinta, jos sen leveys on yli 1,60 metriä.

22.3 Kaksipyöräisissä sivuvaunuttomissa moottoripyörissä saa olla edessä yksi tai kaksi valkoista tai ruskeankeltaista etuvalaisinta.

22.4 (a) Kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa olla takana parillinen määrä punaisia takavalaisimia;

(b) Perävaunussa tulee olla takana parillinen määrä punaisia takavalaisimia.

22.5 Kaksipyöräisissä sivuvaunuttomissa moottoripyörissä tulee olla takana yksi tai kaksi punaista takavalaisinta.

23. Takarekisterikilven valaisin

Moottoriajoneuvon tai perävaunun takana sijaitseva rekisterikilpi tai mahdollisesti rekisterinumero tulee valaista takarekisterikilven valaisimella.

24. Etu- ja takasumuväläisin ja valaiseva pinta

24.1 Moottoriajoneuvoissa saa olla yksi tai kaksi valkoista tai vaaleankeltaista etusumuväläistä. Niiden tulee olla sijoitetut siten, että niiden valaiseva pinta ei missään kohdassa ole lähivalaisimien valaisevan pinnan ylintä kohtaa korkeammalla.

24.2 Moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa ja perävaunussa olla takana yksi tai kaksi punaista takasumuväläistä. Takasumuväläisimet on voitava syyttää vain, jos kauko-, lähi- tai etusumuväläisimet ovat syytettyinä.

24.3 Moottoriajoneuvossa saa olla takana yksi tai kaksi punaista takasumuväläistä. Takasumuväläisimet on voitava syyttää vain, jos kauko-, lähi- tai etusumuväläisimet ovat syytettyinä.

25. Heijastin

shall be equipped at the rear with an even number of red rear position lamps;

(b) Every trailer shall be equipped at the rear with an even number of red rear position lamps.

22.5 Every two-wheeled motorcycle without a side-car shall be equipped at the rear with one or two rear red position lamp(s).

23. Rear registration plate lamp

On every motor vehicle or trailer the registration plate, or the number if present, located at the rear shall be illuminated by a rear registration plate lamp.

24. Front and rear fog lamp and illuminating surface

24.1 Every motor vehicle may be fitted with one or two white or selective-yellow front fog lamps. They shall be placed in such a way that no point on their illuminating surface is above the highest point on the illuminating surface of the passing beam headlamps.

24.2 Every motor vehicle, other than motorcycles, and every trailer shall be fitted at the rear with one or two red rear fog lamps; they shall be able to be switched on only if the driving beam headlamps, the passing beam headlamps or the front fog lamps are switched on.

24.3 Each motorcycle may be fitted at the rear with one or two red rear fog lamps; they shall be able to be switched on only if the driving beam headlamps, the passing beam headlamps or the front fog lamps are switched on.

25. Retro-reflector

25.1 Every motor vehicle other than two-wheeled motorcycles without side-cars shall be equipped at the rear with at least two red retro-reflectors of other than triangular form.

25.2 Every trailer shall be equipped at the rear with at least two red retro-reflectors. It shall, however, be permissible for a trailer whose overall width does not exceed 0.80 m

25.1 Kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa olla takana vähintään kaksi punaista heijastinta, jotka eivät saa olla kolmion muotoisia.

25.2 Perävaunussa tulee olla takana vähintään kaksi punaista heijastinta. Kuitenkin kaksipyöräiseen sivuvaunuttomaan moottoripyörään kytketyssä perävaunussa, jonka kokonaisleveys on enintään 0,80 metriä, riittää yksi heijastin. Näiden heijastinten tulee olla tasasivuisia kolmioita, joiden kärki on ylöspäin ja yksi sivu vaakasuorassa. Kolmioon ei saa sijoittaa merkkivalaisinta.

25.3 Yli kuusi metriä pitkissä moottoriajoneuvoissa tai perävaunuissa tulee olla ruskeankeltaiset sivuheijastimet. Takimmaisina sivuheijastin voi olla punainen, jos se on yhdistetty punaiseen takavalaisimeen.

25.4 Perävaunussa tulee olla edessä kaksi valkoista heijastinta, jotka eivät saa olla kolmion muotoisia.

25.5 Kaksipyöräisissä sivuvaunuttomissa moottoripyörissä tulee olla takana yksi tai kaksi punaista takavalaisinta, jotka eivät saa olla kolmion muotoisia, ja niissä saa olla kummallakin puolella yksi tai kaksi heijastinta, jotka eivät saa olla kolmion muotoisia ja jotka ovat edessä ruskeankeltaisia ja takana ruskeankeltaisia tai punaisia takana.

26. Sivuväläisin

Yli kuusi metriä pitkissä moottoriajoneuvoissa tai perävaunuissa (vetotanko lasketaan perävaunuun mukaan) tulee olla ruskeankeltaiset sivuväläisimet. Takimmaisina sivuväläisin voi olla punainen, jos se on yhdistetty punaiseen takavalaisimeen.

27. Näkyvyysmerkintä

Moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvossa ja perävaunussa saa

to be equipped with only one such retro-reflector if the trailer is coupled to a two-wheeled motorcycle without a side-car. These retro-reflectors shall have the shape of an equilateral triangle with one vertex uppermost and one side horizontal. No signal lamp shall be placed inside the triangle.

25.3 Every motor vehicle with a length exceeding 6 m and every trailer shall be fitted with (an) amber side retro-reflector(s). The rearmost side retro-reflector may be red if it is combined with a red rear lamp.

25.4 Every trailer shall be equipped at the front with two white retro-reflectors of other than triangular form.

25.5 Every two-wheeled motorcycle without a side-car shall be equipped at the rear with one or two red non-triangular retro-reflectors and may be equipped, at each side, with one or two non-triangular retro-reflectors which are amber at the front and amber or red at the rear.

26. Side marker lamp

Every motor vehicle with a length exceeding 6 m and every trailer with a length exceeding 6 m (for trailers including the drawbar) shall be fitted with amber side marker lamps. The rearmost side marker lamp may be red if it is combined with a red rear lamp.

27. Conspicuity marking

Every motor vehicle, except motorcycles, and every trailer may be fitted with white or yellow conspicuity markings at the side and with red or yellow conspicuity markings at the rear. In addition, every trailer may be fitted with white conspicuity markings at the front.

28. Stop lamp

28.1 With the exception of two-wheeled motorcycles with or without a side-car, every motor vehicle with a maximum authorized design speed exceeding 25 km (15 miles) per hour and every trailer shall be equipped at the rear with at least two red stop lamps. An

olla valkoiset tai keltaiset näkyvyysmerkinnät sivulla ja punaiset tai keltaiset näkyvyysmerkinnät takana. Perävaunussa voi lisäksi olla edessä valkoinen näkyvyysmerkintä.

28. Jarruvalaisin

28.1 Kaksipyöräisiä sivuvaunuttomia tai sivuvaunullisia moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa, jonka suurin sallittu rakenteellinen nopeus on yli 25 kilometriä (15 mailia) tunnissa, ja perävaunussa olla takana vähintään kaksi punaista jarruvalaisinta. Tällaisissa ajoneuvoissa voi olla keskellä sijaitseva lisäjarruvalaisin.

28.2 Ottaen huomioon, että sopimuspuolet, jotka tämän yleissopimuksen 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti ovat ilmoittaneet pitävänsä mopoja moottoripyörinä, voivat myöntää tästä velvoitteesta poikkeuksia sivuvaunullisille tai sivuvaunuttomille kaksipyöräisille moottoripolkupyörille, sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa kaksipyöräisessä moottoripyörässä tulee olla yksi tai kaksi punaista jarruvalaisinta. Tällaisissa ajoneuvoissa voi olla keskellä sijaitseva lisäjarruvalaisin.

29. Huomiovalaisin

29.1 Moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvoissa saa olla kaksi valkoista huomiovalaisinta.

29.2 Kaksipyöräisessä sivuvaunullisessa tai sivuvaunuttomassa moottoripyörässä saa olla yksi tai kaksi valkoista huomiovalaisinta.

Moottoripyörässä olevan huomiovalaisimen tulee syttyä automaattisesti, kun moottori on käynnissä. Moottoripyörissä, joissa ei ole huomiovalaisinta, ajovalaisimen tulee syttyä automaattisesti, kun moottori on käynnissä.

30. Suuntavalaisin

Moottoripolkupyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvossa ja perävaunussa

additional centre high-mounted stop lamp may be fitted on such vehicles.

28.2 Subject to the possibility for Contracting Parties which, in conformity with Article 54 paragraph 2 of this Convention have declared that they treat mopeds as motorcycles, to exempt two-wheeled mopeds with or without a side-car from this obligation, every two-wheeled motorcycle with or without a side-car shall be equipped with one or two red stop lamp(s). An additional centre high-mounted stop lamp may be fitted on such vehicles.

29. Daytime running lamp

29.1 Every motor vehicle, except motorcycles, may be equipped with two white daytime running lamps.

29.2 Every two-wheeled motorcycle, with or without a side-car, may be equipped with one or two white daytime running lamps.

On motorcycles on which they are installed, the daytime running lamp(s) shall automatically be on when the engine is running. On motorcycles on which no daytime running lamp(s) is (are) installed, a headlamp shall automatically be on when the engine is running.

30. Direction-indicator lamp

Every motor vehicle, except mopeds, and every trailer, shall be equipped with amber direction-indicator lamps, fitted on the vehicle in even numbers.

31. Reversing lamp

31.1 Motor vehicles, except motorcycles, and trailers with a permissible maximum mass exceeding 750 kg shall be fitted with one or two white reversing lamps at the rear. The reversing lamp(s) shall not be lit when the reverse gear is not engaged.

31.2 Two additional white reversing lamps may be fitted on the side of motor vehicles and trailers with a length exceeding 6 m.

32. Manoeuvring lamp

olla parillinen määrä ruskeankeltaisia suuntavalaisimia.

31. Peruutusvalaisin

31.1 Moottoripyöriä lukuun ottamatta tulee moottoriajoneuvoissa ja perävaunuissa, joiden sallittu enimmäismassa on yli 750 kiloa, olla takana yksi tai kaksi valkoista peruutusvalaisinta. Peruutusvalaisimet eivät saa syttyä, kun peruutusvaihde ei ole kytkettynä.

31.2 Moottoriajoneuvoissa ja perävaunuissa, joiden pituus on yli kuusi metriä, saa olla sivulla valkoinen lisäperuutusvalaisin.

32. Apuvalaisin

Sivuvaunullisia tai sivuvaunuttomia moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvoissa saa olla sivulla yksi tai kaksi apuvalaisinta.

33. Erityinen varoitusvalaisin

Erityisten varoitusvalaisimien tulee antaa kiertävää tai vilkkuvaa valoa. Näiden valaisimien värien tulee olla tämän yleissopimuksen 32 artiklan 14 kohdan mukaisia.

34. Hätävilkku

Moottoriajoneuvot ja perävaunut on varustettava ja moottoripyörät voidaan varustaa siten, että ne voivat lähettää hätävilkkumerkin.

35. Äärivalaisin

Yli 1,80 metriä leveissä moottoriajoneuvoissa ja perävaunuissa saa olla äärivalaisimet. Näiden valaisimien tulee olla pakolliset, jos moottoriajoneuvon tai perävaunun leveys on yli 2,10 metriä. Jos näitä valaisimia käytetään, niitä tulee olla vähintään kaksi ja niiden tulee antaa valkoista tai ruskeankeltaista valoa eteenpäin ja punaista valoa taaksepäin.

36. Pysäköintivalaisin

Every motor vehicle, except motorcycles with or without a side car, may be equipped on the side with one or two white manoeuvring lamps.

33. Special warning lamp

Special warning lamps shall emit a winking, revolving or flashing light. Colours of these lights shall conform to the provisions of Article 32 paragraph 14 of this Convention.

34. Hazard warning signal

Every motor vehicle and every trailer shall, and every motorcycle may, be so equipped that it can emit a hazard warning signal.

35. End-outline marker lamp

Every motor vehicle and trailer more than 1.80 m wide may be fitted with end-outline marker lamps. Such lamps shall be mandatory if the width of a motor vehicle or trailer exceeds 2.10 m. If these lamps are fitted, there shall be at least two of them and they shall emit white or amber light towards the front and red light towards the rear.

36. Parking lamp

Every motor vehicle with a length not exceeding 6 m and a width not exceeding 2 m may be fitted with two white front parking lamps and two red rear parking lamps, or with one parking lamp at each side showing white light to the front and red light to the rear.

37. Cornering lamp and bend lighting function

37.1 Every motor vehicle, except motorcycles, may be fitted with white cornering lamps.

37.2 Every motor vehicle may be equipped with the bend lighting function that can be produced in conjunction with the passing beam headlamp(s), by activating additional light source(s) or additional lighting unit(s)

Enintään kuusi metriä pitkissä ja enintään kaksi metriä leveissä moottoriajoneuvoissa saa olla kaksi valkoista etupysäköintivalaisinta ja kaksi punaista takapysäköintivalaisinta tai kummallakin puolella yksi pysäköintivalaisin, joka osoittaa valkoista valoa eteen ja punaista valoa taakse.

37. Kulmavalaisin ja kaarrevalotoiminto

37.1 Moottoripyöriä lukuun ottamatta moottoriajoneuvoissa saa olla valkoisia kulmavalaisimia.

37.2 Moottoriajoneuvoissa saa olla kaarrevalotoiminto, joka voidaan tuottaa yhdessä lähivalaisimen tai lähivalaisimien kanssa ottamalla käyttöön lisävalonlähde tai -lähteitä tai lisävalaisinyksikkö tai -yksiköitä tai kääntämällä lähivalaisinta tai -valaisimia ajoneuvon molemmilla puolilla.

Kaksipyöräisten moottoripyörien kaarrevalon tuottamiseen ajoneuvon kummallakin puolella käytettävät lisävalonlähteet tai lisävalaisinyksiköt voidaan ottaa automaattisesti käyttöön ja poistaa automaattisesti käytöstä vain ajoneuvon kallistumisen perusteella.

38. Ulkovalaisin

Kaikissa moottoriajoneuvoissa saa olla valkoisia ulkovalaisimia.

39. Useita valo-/merkki-/laiteluokkia koskevat määräykset

39.1 Suuntavalaisimia, hätävilkkuja, jarruvalaisimia, kun niitä käytetään hätäjarrutuksen merkinä, ja erityisiä varoitusvalaisimia lukuun ottamatta muut valaisimet eivät saa antaa kiertävää tai vilkkuvaa valoa. Sivuväläisimet voivat vilkkua samanaikaisesti suuntavalaisimien kanssa.

39.2 Moottoriajoneuvoissa, joissa on kolme ajoneuvon pituusakselin määräämään pystytasoon nähden symmetrisesti sijoitettua pyörää ja jotka tämän yleissopimuksen 1 artiklan n kohdan mukaan luetaan

or through the swivelling of the passing beam headlamp(s) on each side of the vehicle.

In the case of two-wheeled motorcycles, the additional light source(s) or additional lighting unit(s) used to produce bend lighting on each side of the vehicle may only be automatically activated and deactivated on the basis of the banking of the vehicle.

38. Exterior courtesy lamp

Every motor vehicle may be fitted with white exterior courtesy lamps

39. Provisions involving several categories of lights/signals/devices

39.1 No lamps, other than direction-indicator lamps, the hazard warning signal, stop lamps when operated as emergency stop signals and special warning lamps, shall emit a winking, revolving or flashing light. Side marker lamps may flash at the same time as direction-indicator lamps.

39.2 Motor vehicles with three wheels placed symmetrically in relation to the vehicle's median longitudinal plane, which are treated as motorcycles pursuant to Article 1 paragraph n of this Convention, shall be equipped with the devices prescribed in paragraphs 21.1, 21.2, 22.1, 22.4 (a), 25.1 and 28.1, above. However, on an electric vehicle the width of which does not exceed 1.30 m and with a maximum authorized design speed not exceeding 40 km (25 miles) per hour, a single driving beam headlamp and a single passing beam headlamp shall be sufficient.

39.3 The electrical connections on all motor vehicles (including motorcycles) and on all combinations consisting of a motor vehicle and one or more trailers shall be such that the driving beam headlamps, the passing beam headlamps and the front fog lamps can only be switched on together with the rear and front position lamps, the end-outline marker lamps, if they exist, the side marker lamps, if they exist, and the rear registration plate lamp.

However, this provision shall not apply to driving beam headlamps or passing beam headlamps when they are used to give the

moottoripyöräksi, tulee olla edellä kohdissa 21.1, 21.2, 22.1, 22.4 a, 25.1 ja 28.1 mainitut laitteet. Sähköajoneuvossa, jonka leveys on enintään 1,30 metriä ja jonka suurin sallittu rakenteellinen nopeus on enintään 40 km (25 mailia) tunnissa, riittää kuitenkin yksi kaukovalaisin ja yksi lähivalaisin.

39.3 Kaikkien moottoriajoneuvojen (moottoripyörät mukaan lukien) sekä kaikkien yhden moottoriajoneuvon ja yhden tai useamman perävaunun muodostamien ajoneuvoyhdistelmien sähkökytkentöjen tulee olla sellaiset, että moottoriajoneuvon kauko-, lähi- ja etusumuväläisimet voidaan sytyttää vain yhdessä taka- ja etuväläisimien, mahdollisten ääriväläisimien, mahdollisten sivuväläisimien ja takarekisterikilven väläisimen kanssa.

Tätä määräystä ei kuitenkaan sovelleta kauko- ja lähiväläisimiin, kun niitä käytetään antamaan tämän yleissopimuksen 32 artiklan 3 kohdan mukaista valomerkkiä.

39.4 Kaksipyöräiseen moottoripyörään kiinnitetyissä sivuvaunuissa tulee olla edessä valkoinen tai ruskeankeltainen etuväläisin ja takana punainen takaväläisin ja punainen heijastin tämän rajoittamatta sivuvaunuttomille kaksipyöräisille moottoripyörille määrättyjä väläisimiä ja laitteita koskevia määräyksiä. Sähkökytkentöjen on oltava sellaiset, että sivuvaunun etu- ja takaväläisin sytytetään samaan aikaan kuin moottoripyörän takaväläisin.

III LUKU

Muut vaatimukset

47. Jokaisessa moottoriajoneuvossa tulee olla yksi tai useampia laitteita, kuten taustapeilejä, joista kuljettaja voi niistä seurata ajoneuvonsa takana olevaa liikennettä.

IV luku

Poikkeukset

luminous warning referred to in Article 32 paragraph 3 of this Convention.

39.4 Without prejudice to the provisions concerning lamps and devices prescribed for two-wheeled motorcycles without a side-car, any side-car attached to a two-wheeled motorcycle shall be equipped at the front with a white or amber front position lamp and at the rear with a red rear position lamp and a red retro-reflector. The electrical connections shall be such that the front position lamp and rear position lamp of the side-car are switched on at the same time as the rear position lamp of the motorcycle.

CHAPTER III

Other requirements

47. Every motor vehicle shall be equipped with one or more devices, such as driving (rear-view) mirrors that enable the driver to see the traffic to the rear of his or her vehicle.

Chapter IV

Exemptions

60. For domestic purposes, Contracting Parties may grant exemptions from the provisions of this Annex in respect of:

(a) Motor vehicles and trailers which have a maximum design speed not exceeding 30 km (19 miles) per hour or those having a maximum authorized speed limited by domestic legislation to 30 km per hour;

(b) Invalid carriages, i.e. small motor vehicles specially designed and constructed — and not adapted — for use by persons with reduced mobility;

(c) Vehicles adapted for use by persons with reduced mobility;

(d) Vehicles used for experiments whose purpose is to keep up with technical progress and improve road safety;

(e) Vehicles of a special form or type, or which are used for particular purposes under special conditions such as snowplows;

60. Sopimuspuolet voivat poiketa kansallisesti tämän liitteen määräyksistä, jos kysymys on:

(a) moottoriajoneuvoista ja perävaunuista, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 30 km (19 mailia) tunnissa tai joiden suurimmaksi sallituksi nopeudeksi on kansallisessa lainsäädännössä rajoitettu 30 km tunnissa;

(b) invalidivaunuista, toisin sanoen pienistä moottoriajoneuvoista, jotka on erityisesti suunniteltu ja valmistettu

eikä muunnettu liikuntarajoitteisen henkilön käyttöön;

(c) liikuntarajoitteisten henkilöiden käytettäväksi muutetuista ajoneuvoista;

(d) ajoneuvoista, joita käytetään kokeisiin teknillisen kehityksen seuraamiseksi ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi;

(e) muodoltaan tai tyypiltään erikoisista ajoneuvoista tai ajoneuvoista, joita erityisissä olosuhteissa käytetään erityistarkoituksiin, kuten lumiauroista.

61. Lisäksi sopimuspuolet voivat poiketa tämän liitteen määräyksistä rekisteröimiensä ajoneuvojen kohdalla, jotka saattavat tulla kansainväliseen liikenteeseen.

(a) sallimalla poikkeavan valaisimien sijoituksen erityistarkoituksiin käytettävissä ajoneuvoissa, joiden ulkomuoto on sellainen, että mainittuja määräyksiä ei voitaisi noudattaa käyttämättä helposti vahingoittuvia tai irtoavia kiinnityslaitteita;

(b) tunnusvalaisimet sallimalla poikkeuksia pitkiä kuormia (puunrunkoja, putkia tms.) kuljettaville perävaunuille, joita ei ole kytketty liikkeellä olevaan vetävään ajoneuvoon, vaan ainoastaan kiinnitetty siihen kuorman välityksellä;

(c) sallimalla taaksepäin suuntautuvan valkoisen valaisimen ja eteenpäin suuntautuvan punaisen valaisimen käytön seuraavissa laitteissa;

- hälytysajoneuvojen erityiset varoitusvalaisimet;

- poikkeuksellisten kuormien kiinteät valaisimet;

- sivuvalaisimet ja heijastimet;

- katolle sijoitettavat ammattiliikenteen tunnusvalaisimet;

(d) sallimalla erityistarkoituksiin erityisolosuhteissa käytettävän erikoisen

61. Contracting Parties may also grant exemptions from the provisions of this Annex in respect of vehicles which they register and which may enter international traffic:

(a) As regards the position of lamps on special-purpose vehicles whose external shape is such that the said provisions could not be observed without the use of mounting devices which could easily be damaged or torn off;

(b) As regards trailers carrying long loads (tree trunks, pipes, etc.), which are not coupled to the drawing vehicle when in movement, but merely attached to it by the load;

(c) By authorizing the emission towards the rear of white light and towards the front of red light for the following equipment:

- Special warning lamps of priority vehicles;

- Fixed lamps for exceptional loads;

- Side lamps and retro-reflectors;

- Professional lighted signs on the roof;

(d) By authorizing on any side of a vehicle of a special shape or kind or used for special purposes and in special conditions, alternating red retro-reflective or fluorescent and white retro-reflective strips;

(e) By authorizing the emission towards the rear of white or colored light reflected by the figures or letters or by the background of rear registration plates, by the distinctive signs or other distinctive marks required by domestic legislation;

(f) By authorizing the fitting of white conspicuity markings at the rear of motor vehicles and trailers.

EXPLANATORY NOTE

These amendment proposals aim at harmonizing – in the area of vehicle lightning and light-signaling devices – the relevant provisions of the 1968 Convention on Road Traffic and those of the 1958 Agreement concerning the Adoption of Uniform

muotoisen tai kokoisen ajoneuvon millä tahansa sivulla punaisten heijastavien tai fluorisoivien sekä valkoisten heijastavien nauhojen käytön;

(e) sallimalla takarekisterikilven kuvioista tai kirjaimista taikka taustasta, tunnusmerkistä tai muista kansallisessa lainsäädännössä määritellyistä tunnuksista heijastuvan taaksepäin suuntautuvan valkoisen tai värillisen valon käytön;

(f) sallimalla valkoisen näkyvyysmerkinnän asentamisen moottoriajoneuvojen ja perävaunujen takaosaan.

Technical Prescriptions. The differences and/or discrepancies have emerged largely due significant technological advances. More detailed explanations can be found in ECE/TRANS/WP.1/2011/4 on pp.1-2.

PERUSTELUT

Näiden muutosehdotusten tarkoituksena on yhdenmukaistaa ajoneuvojen valaisimia ja merkinantolaitteita koskevien vuoden 1968 tieliikennettä koskevan yleissopimuksen ja vuoden 1958 yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymistä koskevan sopimuksen asiaankuuluvia määräyksiä. Erot ja/tai puutteet ovat pääosin johtuneet merkittävästä teknologian kehityksestä. Tarkempia perusteluja on asiakirjan ECE/TRANS/WP.1/2011/4 sivuilla 1–2.